



ВІРУЮ



Поки не пізно...

Микола Синюк
Єпископ

*«Эх, дороги... Пыль да туман...»
Була колись така лірично-ностальгічна пісня про тяжкі воєнні дороги. Згадав її недавно, коли зі Львова до Луцька повертався по знаменитій Н-17. «Н», відповідно до класифікації, – дорога національного значення. Проте враження від стану шляху асоціювалися радше з терміном «національна розруха» або «національна катастрофа».*

Яцю військову стратегію одразу розгадав. Це коли із Заходу на нас ворожі сили підуть в наступ (а ворог, в основному, – на Заході) — то стовідсоткова гарантія, що колеса їхніх самоходок і танків тут таки повідлітають. Ось такий військово-стратегічний маневр. Такими загороджувальними системами зараз облаштовані майже всі дороги Львівщини, Тернопілля, Волині...

Відомий військовий і політичний діяч минулого генерал Мак-Артур говорив: «Проблеми армії слід шукати в проблемах економіки. Проблеми економіки заховані у проблемах етики й моралі. Проблеми етики й моралі перебувають у проблемах правильної теології». По військовому коротко і ясно.

Так ось щодо правильної теології. Вона у наступному: «На ваших дорогах зупиніться і розпитайте – де та добра дорога, та й по ній ідіть... Але про Мене забув Мій народ: вони кадять марноті, а та робить їм так, що вони на дорогах своїх спотикаються... щоб свій край учинити страхіттям, посміховищем вічним» (Єр. 6:16, 18:16). Ось що говорив пророк Єремія про проблеми з теологією свого народу. Але як це актуально і для нашого народу.

На розбитих невір'ях, корупцією, боговідступництвом, розпущеною дорогою, особистих і державницьких, найперше необхідно зупинитися. І навіть розпитувати не треба, де та добра дорога, – це нині знають практично всі, а з покаанням звернутися до Того, Хто сказав: «Я є Дорога, Правда і Життя».

Це Ісус Христос, в ім'я Якого 1025 років тому була охрещена Русь, на жаль, так і не ставши християнською у біблійному значенні цього слова.

Ще не пізно зупинитися, щоб і далі «не спотикатися на своїх дорогах» і щоб не «учинити наш край страхіттям і посміховищем вічним» (Єр. 18:16). Ще не пізно схаменутися, згадавши заклик Шевченка:

*Свою Україну любіть.
Любіть її во врем'я люте,
В останню, тяжкую минуту
За неї Господа моліть...
Схаменіться! Будьте люде,
Бо лихо вам буде...*

У неділю, 28 липня, в с. Уторопах Косівського району у приміщенні дому молитви християн віри євангельської відбудуться урочистості з нагоди 1025-річчя хрещення Київської Русі.
Початок о 16 годині.

Хто не помер і не живе?

СТОР. 2

Із сиротинця – у велику родину

СТОР. 4

Молитва, яка врятувала мені життя

СТОР. 5

Книга Ілая

СТОР. 6

У Львові розпочато підготовку до Міжнародного конгресу ХВЄ

25 червня відбулося чергове засідання оргкомітету з підготовки до проведення наймасштабнішого за всю історію п'ятидесятичного руху конгресу церков ХВЄ в нашій частині світу



На першому оргкомітеті (4 червня) було затверджено склад виконавчого органу, що займатиметься усіма організаційними і технічними питаннями під час підготовки і проведення конгресу. До складу увійшли пастори всіх церков Львова.

На другому засіданні між служителями розпо-

ділено конкретні напрямки діяльності, котрі вони будуть курувати. За забезпечення духовної складової – наповнення пленарних засідань конгресу та його програму відповідальність на себе взяла Міжнародна асамблея ХВЄ.

chve.org.ua.

Християни Польщі проведуть на Волині служіння примирення

Ідея організувати масштабне міжконфесійне свято примирення на Волинській землі прозвучала під час пасторської конференції церков ХВЄ Польщі, що відбулася 6-8 червня у мальовничій місцевості Замость неподалік від Варшави. Спеціальним гостем конференції був старший єпископ ЦХВСУ Михайло Паночко.

Польське братство висунуло таку пропозицію у зв'язку з тим, що деякі політики країни нагнітають ситуацію навколо трагічних подій, які розгорнулися у роки Другої світової в прикордонних з Україною селах. То були чорні дні, коли певні сили (дослідники вважають, що це були радянські спецслужби) провокували ворожнечу між українським і польським населенням. Знищувались цілі села з обох боків. Спекулюючи на цій тематиці, деякі сучасні політики говорять про «геноцид поляків з боку українського народу». Богослужіння примирення і прощення спрямоване на те, щоб загасити недобрий вогонь неприязні, вважають християни віри євангельської Польщі.

– Ми дали добро на цю пропозицію. Ймовірно, служіння примирення відбудеться у Луцьку, місце і дату його проведення ще треба узгодити, – розповідає Михайло Паночко. – На служіння буде за-

прошено не тільки євангельських християн з обох країн (вони, власне, не брали участі в погромах), але й віруючих інших християнських деномінацій – православних, католиків. Події, про які йдеться, – це вже історія, і нашим народам треба закрити цю сторінку через покаання з обох сторін та прощення, щоб ця рана загоїлась.

Під час пасторської конференції у Замості (було близько 40 пасторів служителів із дружинами) Михайло Степанович поінформував про діяльність Церкви ХВЄ в Україні та провів чотири семінари. Зокрема, наголос було зроблено на здоровому євангельському вченні. На жаль, Західна Європа сьогодні потерпає від впливу нових ліберальних течій, які розмивають чіткі позиції Євангелія. Ще один акцент було зроблено на Слові – єдиному світільнику для християнської дороги, щоб не схилитися в бік Закону чи якихось переказів, а щоб люди зростали в вірі, праведності і здоровій науці.

Після семінарів Михайло Паночко отримав чимало приватних запрошень від пасторів з різних міст Польщі, щоб відвідати та послужити в їхніх церквах. Це вже вдруге старший єпископ ЦХВСУ здійснив робочу поїздку до Польщі – сім років тому він перебував там на запрошення п'ятидесятичного братства «зеленосвятоковців».

chve.org.ua.



До парламенту внесено законопроект про державну акредитацію духовних навчальних закладів

Пропонується державне визнання богословської освіти

Уперше в історії незалежної України пропонується на законодавчому рівні забезпечити визнання документів про освіту та наукових ступенів, що видаються духовними навчальними закладами. Відповідний законопроект № 2380-а подано до Верховної Ради народними депутатами з усіх парламентських фракцій, повідомляє Інститут релігійної свободи.

Пропоновані зміни передбачають уточнення та доповнення статті 11 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Згідно з законопроектом, духовні навчальні заклади мають право здійснювати освітню діяльність за напрямом (спеціальністю) «Богослов'я» та готувати фахівців інших релігійних спеціальностей без отримання ліцензії, а також відкривати аспірантуру, докторантуру та створювати спеціалізовані вчені ради відповідно до їх статутів (положень) у порядку, що затверджується їх релігійними центрами (управліннями).

Однією з найважливіших новацій є те, що духовним навчальним закладам пропонується надати «право на акредитацію

напрямів (спеціальностей) та акредитацію навчального закладу у порядку, передбаченому законодавством для таких навчальних закладів». Крім цього, вищі духовні навчальні заклади зможуть здійснювати освітню та наукову діяльність в інших галузях знань і підготовку фахівців різних кваліфікацій відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

«Особи, які завершили навчання за освітньою програмою духовного навчального закладу за акредитованим напрямом (спеціальністю) і успішно пройшли атестацію, отримують документи про освіту державного зразка і прирівнюються у правах до осіб, які отримали документи про освіту державного зразка у державних навчальних закладах», — зазначено у тексті законопроекту.

Також особи, які навчаються або працюють у духовних навчальних закладах, користуються правами та пільгами, встановленими законодавством України для студентів (учнів) та працівників навчальних закладів, створених відповідно до законодавства про освіту.

При цьому статтю 3 Закону України «Про освіту» пропонується доповнити такими положеннями: «Атестація випускників духовних навчальних закладів, які



навчалися за акредитованим напрямом (спеціальністю), здійснюється у порядку, затвердженому їх релігійними центрами (управліннями) та погодженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти».

Законопроект № 2380-а розроблявся за участі представників релігійної спільноти та експертів громадських організацій. Перед реєстрацією у парламенті його текст пройшов попереднє узгодження з представниками конфесій під час засідання Секретаріату Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій.

За офіційною інформацією, що зазначена в пояснювальній записці до законопроекту, «нині в Україні діють 202 духовні навчальні заклади, в яких навчається 19 752 студентів та які виконують функцію громадського, морального та патріотичного виховання, залучення громадян до глибинних пластів національної культури, духовного розвитку особистості й суспільства».

Хто не помер і не живе?

«І сталося, коли один з них виводив їх поза місто, то промовив: «Рятуй свою душу — не оглядайся позади себе і не затримуйся ніде в околиці. Ховайся на гору, щоб тобі не загинути». А Лот їм відказав: «Ні ж бо, Господи! Ось Твій раб знайшов милість в очах твоїх, і Ти побільшив Свою милість, що зробив її зо мною, щоб зберегти при житті мою душу; але я не встигну сховатись на гору, щоб була не спіткало мене зло, і я помру. Ось місто це близьке, щоб утекти туди, а воно — маленьке. Нехай сховаюсь я туди, — чи ж воно не маленьке? — і буде жити душа моя». І відказав Він до нього: «Ось Я прихилився до твого прохання, щоб не зруйнувати міста, про яке ти казав. Швидко ховайся туди, бо Я не зможу нічого зробити, аж поки не прийдеш туди». Тому й назвав ім'я тому місту: Цоар. Сонце зійшло над землею, а Лот прибув до Цоару. І Господь послав на Содом та Гоморру дощ із сірки й огню, від Господа з неба. І поруйнував ті міста, і всю околицю, і всіх мешканців міст, і рослинність землі. А жінка його, Лотова, озирнулася позади нього, — і стала стовпом соляним!» (1 М. 19:17-26).

Жінка Лотова оглянулася попри заборону ангелів. Очевидно, минуле відіграло дуже важливу роль в її житті. Часто минуле для людини означає більше, ніж майбутнє. Але як це побачити людині, яка все своє життя живе минулим? Майбутнє для неї здається чимось невизначеним.

Для Лотової жінки повеління ангелів нічого не означало. Тут треба було зробити крок віри. Але минуле часто перевищує майбутнє. У минулому — наша юність, яку цей світ любить звеличувати зі всією її гріховною романтикою. У минулому в багатьох — безжурне дитинство, батьки, котрі про нас турбувалися. І буквально все мистецтво цього світу спрямоване в минуле.

Зверніть увагу, як дивився на це апостол Павло: «Браття, я себе не вважаю, що я досягнув. Та тільки, забуваючи те, що позаду, і спішаючи до того, що попереду, я женусь до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі» (Фил. 3:13-14).

Павло знав, що дорога в майбутнє не буде легкою — так сказав йому Господь, коли поклав його. А в минулому були слава, пошана, наближення до синадріону і римське громадянство, не кажучи вже про життєвий достаток і благополуччя. Зате в майбутньому була мета: «Женусь до мети за нагородою високого поклику Божого». І до цієї мети він поривався.

Ми всі хочемо, щоб наше життя було цілеспрямованим, осмисленим, успішним, а для цього треба мати мету. Наша мета — це Христос. І ось тут треба знайти правильне співвідношення між майбутнім і минулим, між метою і тим, що ми мали раніше.

Чи можна людині перекреслити минуле? Якщо людина стала християнином в 20 чи 18 років, то, можливо, це не проблема. Але якщо людина увірвалася в 30, 40 і навіть більше років? Тут є небезпека повестися так, як Лотова жінка.

Є така християнська загадка: хто не помер і не живе? Відповідь — Лотова дружина. Вона перетворилася на соляний стовп. Стоїть, але вже не може рухатися, нічого не може робити — ні добра, ні зла, не може розвиватися, рости, не може принести ніякого плоду. Це лише видимість людського образу.

Хай береже нас Бог від небезпеки перетворитися на видимість християнина, який вже не може рухатися вперед.

М. Б.

Чому я вірю в Бога

У сім'ї моїх батьків панував дух атеїзму і агностицизму. Перебуваючи в цій атмосфері з раннього дитинства, я якось сказав, що не вірю в Бога — адже я ніколи його не бачив. Але одного разу в моє життя ввійшов Господь — і холод скептицизму був розвіяний присутністю Всемогутнього Бога. Я вірю в Бога, тому що я не можу не вірити в Нього.

Творіння

Я не можу не вірити в Бога, коли бачу такий світ навколо себе. Кришталевий чистий дзюркотливий потічок, пухнаста біла хмарка, колосся пшениці, що хвилюється на вітрі, золотистий місяць, срібні міради зірок на небі. Усі вони свідчать: «Ми — дивовижні творіння Божі!».

Ісаак Ньютон писав: «Всесвіт існує, і це єдиний факт, який є чудом; безмежна Могутність повинна сприйматися безумовно; ціле значно більше, ніж будь-яка його частина, єдина, що все собою підтримує, зв'язує всі світи в єдине ціле. Ось таїна, незаперечний факт, всім нам відомий, що виражає будь-яку із властивостей Бога».

Господь Сам говорить: «Зупиніться і пізнайте, що Я Бог». А апостол Павло підсумовує так: «Бо гнів Божий з'являється з неба на всяку безбожність і неправду людей, що правду гамують неправдою, тому, що те, що можна знати про Бога, явне для них, бо їм Бог об'явив. Бо його невидиме від створення світу, власне його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання...» (Рим. 1:18-20).

Розум

Я не можу не вірити в Бога, коли бачу здатність людини мислити. Декарт, ставлячи під сумнів реальність існування всіх речей на землі, не міг при цьому заперечувати свого власного існування, тому писав: «Я думаю, отже, я існую». Ця класична фраза дала йому підставу вірити в існування Бога, тому що кожен наслідок повинен мати причину, а сліпий випадок ніяк не може бути адекватною причиною найскладнішого функціонування людського мозку.

Сліпоглуха американська письменниця Гелен Келлер — класичний приклад істинності цього твердження. Вона не могла бачити красу всипаного зорями неба, не

могла почути солодких трелів жайворонка. Але вона знала Бога, тому що Він існував у ній самій. «Прийдіть і будемо правуватися, — говорить Господь: коли ваші гріхи будуть як кармазин, — стануть білі, мов сніг; якщо будуть червоні, немов багрянці, — то стануть мов волна вони!» (Іс. 1:18).

Історія

Я не можу не вірити в Бога, тому що знаю про порожню гробницю. Лише Бог може воскресити мертвих. Тільки деякі історичні факти мають більш незаперечні свідчення, ніж воскресіння Христа. У тих, що заперечують його, нема прийнятого пояснення історичним подіям, що оточують воскресіння.

Звичайно, міфи створюються через багато років після події і за тисячі миль від того місця, де вона відбулася. Міф не має або майже не має історично достовірних імен, дат, місць.

За всіма цими характеристиками воскресіння Христа аж ніяк не може бути міфом. Через 40 днів після розп'яття Христос звелів апостолам повернутися в те місто, де його вбили, проповідувати його воскресіння. Результат був дивовижним. Натовп міг закидати камінням або розп'яти самих апостолів. Замість цього у перший же день 3000 душ покаялися у своїх гріхах. І після цього день у день все більше віруючих приєднувалося до церкви, аж поки їх кількість не зросла до п'яти тисяч (не рахуючи жінок і дітей). Це означає, що загальна кількість віруючих, очевидно, налічувала від 10 до 20 тисяч осіб. Від Єрусалима Євангеліє поширилося до Римської імперії, проникнувши у всі верстви суспільства, незважаючи на жорстоке переслідування як з боку юдеїв, так і з боку римлян.

Чим можна пояснити таке феноменальне явище, як не реальністю воскресіння Христа? Темою апостольських проповідей було: Бог воскресив Ісуса з мертвих і поставив його Господом і Спасителем. «Мужі ізраїльські, послушайте ви оцих слів: Ісуса Назарянина, Мужа, що його Бог прославив вам силою, і чудами, і тими знаменами, що Бог через Нього вчинив серед вас, як самі ви те знаєте, Того, що був виданий певною волею та передбаченням Божим, ви руками беззаконників розп'яли та забили. Та Бог воскресив його, пута смерті усунувши, — вона бо тримати його не могла» (Дії 2:22-24).

Воскресіння Ісуса доказує істинність його слів, що Він — Син Божий. Це вінець євангельської проповіді. У перших її слухачів була можливість перевірити достовірність цієї події. Вони самі чули вчення Ісуса в храмі, бачили чудя, які Він чинив, відчували землетрус, коли творіння мучило і страчувало свого Творця. У мить розп'яття Христа посеред дня небо стало темним, як опівночі, — сонце відмовилося освітлювати жах, що відбувався на Голгофі. І після цього Ісуса, воскреслого в тілі, бачили багато людей: «А потім з'явився нараз більше як п'ятисом браттям...» (1 Кор. 15:6).

Апостоли не тільки бачили Господа після воскресіння, а й слухали його, торкалися його своїми руками, переконуючись, що перед ними не самозванець чи привид. Вороги Ісуса, при всій їх хитрості були не в змозі заперечувати, що Він піднявся з гробу. Якби у свідченнях апостолів були якісь суперечності, юдеї їх побачили б. Воскресіння Ісуса Христа було нищівним для релігійних старійшин. Вчення Ісуса не могло би поширитися далі меж Єрусалиму, якби не було воскресіння. Досить було б зібрати людей біля гробу Ісуса, показати його тіло, щоб розв'язати всі сумніви щодо воскресіння. Якби у недругів Ісуса було його тіло!

Але вони не могли ні заперечити факт воскресіння, ні визнати його, і тому почали переслідувати тих, що увірвалися.

Савл із Тарсу був одним із найзапекліших переслідувачів перших християн. Писання говорить, що він дихав погрозами і бивствами проти них. Але коли Савл почув звернення воскреслого Христа, він увірвався і став полум'яним євангелістом — апостолом Павлом. Він настільки був переконаний у воскресінні Ісуса, що готовий був скоріше віддати своє життя, ніж заперечувати його.

Тисячі християн терпіли неймовірні страждання, йшли на смерть, але не зреклись своєї віри. Усі апостоли, за винятком одного, загинули насильницькою смертю, але не покаялися у своїх поглядах. Самі по собі страждання не доказують істинності переконання, але доводять, що той, хто вірить у це переконання, чинить істинно. Апостол Іван за Христа був засланий на пустинний острів Патмос, щоб терпіти самотність, біду і скруту.

Ці свідки Ісуса так твердо вірили у воскресіння Христове, що для них було чистям жити й померти для Христа. У часи Французької революції скептик Ле По вирішив створити нову релігію, кращу, ніж християнство. У своєму посланні до єпископа Талейрана, що відступив від віри, він просив поради. Талейран відпо-

вів: «Для початку треба бути розп'ятим і воскреснути на третій день».

Досвід

Я не можу не вірити в Бога, виходячи із пережитого мною. Я пізнав радість прощення, благословення миру в душі і силу Божої любові, яку вилив у моє серце Святий Дух, тому що я знаю, що таке — народитися згори. Я знаю радість почуття молитви, радість, коли Дух Божий говорить, що я — дитя Боже. Ніхто не переконає мене, що Бога нема, тому що Він ходить зі мною, радить мені, говорить мені, що я — Його.

Деякі речі треба пережити, щоб їх зрозуміти. «Скуштуйте й побачте, який добрий Господь, блаженна людина, що

Це як сіль, що втратила силу. Соляний стовп — символ влади минулого над людиною. Дружина Лота бачила в минулому благополуччя, але якщо ми поставимо благополуччя вище майбутнього з Христом і з народом Божим, то ми вже перетворилися на стовп, який живе минулим.

Багато християн прив'язані до благословень, котрі вони пережили в минулому, але вчорашні благословення можуть заважати придбання нових благословень, і тоді християнин холоне. Наше життя в майбутньому! Там, де наш Христос!

Вчорашній день має для нас певний смисл. Треба правильно ставитися до минулого, там дещо закладено, але воно не повинно сковувати нас. Для нас майбутнє — це та дорога, котру Господь проклав у небо! Невже ми будемо боятися йти цією дорогою, неже щось із минулого може переважити те, що нам Господь приготував у майбутньому?

Нехай дасть нам Господь твердість віри, щоб відтяти все, що свинцевою гирею висить на наших ногах під іменем минулих радостей і гальмує наш хід за Ісусом.

Але в Біблії читаємо і таке: «І будеш пам'ятати всю ту дорогу, що Господь, Бог твій, вів тебе нею по пустині ось уже сорок років, щоб упокорити тебе, щоб пізнати те, що в серці твоєму, чи будеш ти держати заповіді його, чи ні... І пізнаєш ти в серці своїм, що, як навчає чоловік сина свого, так навчає тебе Господь, Бог твій» (5 М. 8:2, 5). Павло говорить: «Я забуваю те, що позаду», а Мойсей пише: «І будеш пам'ятати всю ту дорогу».

То забувати те, що позаду, чи пам'ятати? «І будеш пам'ятати всю ту дорогу, що Господь, Бог твій, вів тебе нею по пустині ось уже сорок літ, щоб упокорити тебе, щоб пізнати те, що в серці твоєму, чи будеш ти держати заповіді його, чи ні... І пізнаєш ти в серці своїм, що, як навчає чоловік сина свого, так навчає тебе Господь, Бог твій».

Ось, виявляється, навіть минуле. Це скарбничка уроків Божих. І саме так потрібно дивитися на минуле. Минуле — не самоціль, воно містить в собі стимул, підготовку, ривок в майбутнє. Тож, за прикладом апостола, не будемо вважати, що чогось досягнули, а, забуваючи те, що позаду, поспішаємо до того, що попереду.

М. Б.

надію на Нього кладе» (Пс. 34:9). Я повірив — і дізнався, що Він благий.

Творіння, розум, історія і мій власний досвід свідчать, що Бог — реальність. Моє невірство було проблемою не інтелектуальною, а моральною. «Суд же такий, що світло на світ прибуло, люди ж темряву більш полюбили, як світло, — лихі бо були їхні вчинки!» (Ів. 3:19). Коли я погодився залишити інтелектуальну удаваність і вручити своє життя Богові, я знайшов в цьому радість, спокій, мету, силу і істинний сенс як життя, так і смерті. Я зрозумів, яким чудовим може бути життя, коли людина йде рука в руку з Господом всесвіту.

«Безумний говорить у серці своїм: «Нема Бога!» (Пс. 14:1).

Рік ДЕЙТОН.

П'ять хибних уявлень про християнство

Формуючи своє ставлення до християнства, християнських Церков і християн, багато хто опирається на поширені думки і стереотипи. Спробуємо проаналізувати і спростувати п'ять найпопулярніших упереджень щодо християнства.

«Християнство пригнічує особистість»

Мабуть, найпоширеніше упередження проти християнства полягає в тому, що воно нібито утискує індивідуальність. Самовизначення християн як «рабів Божих» багатьох відштовхує, адже європейська історія — це історія політичного, економічного, соціального і духовного звільнення людини. Але чи справді християнство — це вчення про пригноблення людини?

Що ж, слово «раб» у біблійних текстах справді присутнє. Однак у стосунках людини і Бога воно характеризує лише послух. «Хіба ви не знаєте, що кому видаєте себе за рабів на послух, то ви й раб того, кого слухаетесь» — пояснює апостол Павло в Посланні до римлян (Рим. 6:16). Послух Богові не означає заперечення вільної свободи християнина. Вже першим людям — Адаму і Єві було залишено право вибору, хоч Бог мав над ними повну владу. Вибір є навіть в ангелів: сатана — це колишній ангел, що пішов за власною гордістю.

Не позбавлені християни і права на помилку, про що красномовно свідчить історія апостола Павла — гонителя християн, що покався. «Скажи їм: Як живий Я, — говорить Господь Бог, — не прагну смерті несправедливого, а тільки щоб вернути несправедливого з дороги його, і буде він жити!» (Єз. 33:11).

Послух Богові має ще один аспект.

Як зауважив в одному з інтерв'ю про-тодіякон Андрій Кураєв, «раб Божий — це не кличка, а титул, який означає необмежену свободу: якщо я раб Господній, то я більше нікому не раб».

Справді, найвищий авторитет для християнина — Бог, а не політики, вчителі чи ще хтось. У цьому смислі християнство — неконформістська ідеологія. Причому головним неконформістом є Сам Христос! Керуючись волею Свого Небесного Отця, Ісус не надто церемонився з думкою публіки, ставив на місце тодішніх духовних авторитетів і не цурався товариства вигнанців. Осідлавши осла, Ісус висміяв традицію римських володарів входити в місто з великою помпою (як сказали би сьогодні, «з кортежем і мигалками»). «Дорога Ісуса — це... дорога протистояння системі панування з її несправедливістю і жорстокістю» — писав теолог Маркус Борг («Бунтар Ісус. Життя і місія в контексті двох епох»).

Так що прибічникам звільнення особистості не варто кидати каміння в християнство, в особі котрого вони можуть набути надійного і могутнього друга.

«Релігія — ворог прогресу»

Сьогодні багато хто вважає християнство таким собі клубом ретроградів, що мріють повернути час назад, «відкотити» історію ледь чи не до Середніх віків. Однак якщо відволіктися від популярних стереотипів і поглянути на факти, картина виявиться... діаметрально протилежною.

В лоні Церкви сформувалися найважливіші інститути сучасного суспільства. Системи університетської освіти і медичного обслуговування населення, міжнародне право і сучасна економічна теорія — все це винаходи Церкви!

Сьогодні християни справді критично

оцінюють деякі досягнення науки, наприклад, клонування людини. Однак не варто звинувачувати їх в несприйнятті прогресу як такого. Християни зовсім не заперечують нові технології. Мова йде про те, щоб застерегти людство від некритичного сприйняття всього нового, оскільки воно може містити як можливості, так і небезпеки. Це передусім стосується тих сфер, де наука звільняється від обмежень моралі і етики і зачіпає основи людського буття (медицину, біологію і т. д.).

Занепокоєність з приводу «побічного ефекту» прогресу виражає не лише Церква. «За останні десять років технології всебічно змінили наше життя, перш ніж ми встигли опам'ятатися і за-сумніватися в них... Ми поклали на вітвар Google і Apple і поклоняємось їм. Facebook-алгоритми знають про нас більше, ніж наші власні батьки» — це не фрагмент недіЛЬНОЇ проповіді консервативного священика, а опис популярного британського видання «Чорне дзеркало». І якщо ми вже готові брати до уваги думку таких видань, то чому б не прислухатися до голосу двотисячолітньої Церкви?

«Релігія — це не науково»

Наступне упередження проти християнства має дві варіації. У першому випадку християн звинувачують в тому, що їх переконання не мають наукової бази, а отже, це або навісна вигадка, або ненавмисна помилка. У другому випадку релігію і науку протиставляють як два несумісні світогляди.

Насправді християнське і наукове мислення поєднуються вельми непогано, про що красномовно свідчить список вчених-християн, серед котрих — програмісти, ядерні фізики, біологи та інші фахівці, що здобули світове академічне визнання.

Що ж стосується протиставлення релігії і науки, цей «конфлікт» вже давним-давно вирішений, про що написано цілі гори літератури.

«Релігія — джерело ворожнечі і поділів»

Поширеним є також упередження, що християнство стало причиною багатьох кривавих подій, зокрема інквізиції і хрестовних походів.

Однак сьогодні позиція Церкви з цього приводу однозначна. Ще в 2011 році папа Бенедикт XVI заявив, що визнає ці факти з великим соромом і вважає, що насильство в ім'я християнської віри опоганує саму віру і суперечить їй. Аналогічної позиції дотримувався і папа Іван Павло II, коли в 2000 році вибачався за гріхи, вчинені проти юдеїв, єретиків, жінок, циган та інших. Сьогодні можна впевнено сказати, що ці слова були підтверджені ділом. І це стосується не лише католицької Церкви. Більше того, найкривавіші події минулого, які навряд чи мають аналоги, надихалися зовсім не християнством. Дві світові війни (не рахуючи інших), диктатури Гітлера, Сталіна та інших тиранів, геноцид і масові репресії прийшли в історію під знаменами цілком світських людей (нацизм, фашизм, комунізм, расизм).

Не треба також приписувати християнству розділення народів за культурною ознакою. Перш ніж говорити про відмінності між ісламським, будистським і християнським світами, варто згадати, що понад третина населення планети сповідує ту чи іншу версію християнства. У буквальному смислі це означає, що християнство підводить до спільного знаменника сотні різноманітних національних та етнічних культур, створюючи платформу для взаєморозуміння всіх народів і рас. Таким успіхом не може похва-

литися жодна міжнародна організація, що сповідує абстрактні ідеї гуманізму.

«Церква — лицемірна організація»

Особливою популярністю користується стереотип про лицемірність церковних організацій. Справді, Церква несе на собі печатку людської недосконалості. Власне кажучи, християни ніколи цього не заперечували і вже тим більше не виправдовували. Не терпів дволичності й Сам Христос, Котрий порівнював лицемірів з побіленими гробами — гарними ззовні, але повними нечистот.

Але бути християнином — зовсім не означає відповідати християнському ідеалу людини. Бути християнином — означає прагнути до цього ідеалу, зобов'язувати себе до цього. При цьому «ніхто не може уникнути звинувачення в лицемірстві — ніхто, окрім Самого Ісуса. Він — єдиний, Хто жив за божественними стандартами» (див. статтю «Hypocrisy in the Church»).

Окрім того, масштаб невідповідності християнських Церков божественному ідеалу надто перебільшується. Класичний приклад — сумно відомий «Репорт Райана» 2009 року, за яким з 1930 по 1980 рр. 2,5 тисячі ірландців стали жертвами католицьких «розбещенців у рясках». Ці дані викликали великий ажіотаж, однак після перевірки кількість жертв зменшилася до двох сотень. На жаль, ЗМІ охоче тиражують негативну інформацію, залишаючи без уваги, наприклад, добродійність.

Власне кажучи, саме християнство робить неприйнятним лицемірство як таке, тоді як світські критерії моральності легко виправдовують його як «брехню в ім'я порятунку».

**Максим ВИХРОВ.
НХС.**

Добрі діти

Ох вже ця молодь! Їм тільки сидіти би в чатах чи в онлайн-іграх, ходити в нічні клуби і шукати собі різні розваги. Ось у наш час...

У наш час Інтернету і нічних клубів не було. Це факт. Але чи були ми в наш час іншими? Я не можу зробити узагальнюючого висновку. Я в 17 років працював у полі, моя дочка в 17 вивчає шведську мову. Як це можна порівнювати? У мене було поле, на якому треба було працювати, а вона живе у квартирі. Але в мене, на відміну від неї, не було Інтернету і друзів у Швеції.

Я іноді думаю, що кожна людина народжується у свій час. Мою дочку неможливо уявити за прополюванням грядок чи на пасовиську біля худоби. А я, коли мені було 17, не міг заводити друзів за кордоном і вчити мову, щоб з ними спілкуватися.

Є й інше. Коли ми говоримо, що втратили молодь, ми свідчимо про свій власний гріх. Це означає, що ми з їхнього раннього дитинства не виховували їх, не шукали взаєморозуміння, не намагалися розвивати в них добре. Ми шукали прожитку у важкі роки, а потім шукали відпочинку від своєї непосильної праці. На дітей не вистачало ні часу, ні сил. І на своє виправдання ми згадували, що наші батьки також не надто спілкувалися з нами, вони також рили носом землю в надії забезпечити нас на все життя.

У них нічого не вийшло — і багатство згоріло, і ми виросли без навиків спілкування поколінь. То чого ж ми очікуємо від наших дітей?

Безперечно, це не привід для того, щоб у наших бідах звинувачувати наших батьків. Адже вони також були дітьми, яким не вистачало виховання. І цей ланцюг поколінь із зв'язками, що розпадаються, можна продовжувати хоч до Адама. Мова не про це. А про те, що, незважаючи на цілковиту безнадійність цього світу, що котиться в прірву, тому що кожне наступне покоління втрачає досвід попереднього, світ, все-таки, продовжує існувати.

Днями рунет облетіла новина: «Випускники гімназії сербського міста Пірот вирішили відмовитися від дорогих суконь і костюмів на випусковому вечорі, щоб зеконотомлені кошти віддати тим, хто потребує допомоги. У ході акції «Твої п'ять хвилин шик» — чиясь ціле життя» школярі і викладачі зібрали 310 000 динарів, і ці гроші були передані трьом сім'ям з важкохворими дітьми».

Ми звикли до інших новин. Останнім часом найчастіше говорять про те, що цілий клас зібрався, щоб побити одного, і хтось фотографував це на телефон і відправив в Інтернет. Новина про дітей, що

погодилися разом зробити щось добре, виглядає дивною на такому фоні. Висловлюються сумніви: а чи самі догадалися, чи хтось їх на-поумив? Або ще кажуть: раз у житті зробили щось добре і тепер все життя будуть про це згадувати. Але якщо й так, яке це має значення, якщо діло вже зроблено?

Минулої осені я потрапив в аварію. Сам не постраждав, але автомобіль був розбитий вщент, довелося перевозити його до себе у двір за допомогою евакуатора. Поки його розвантажували на нашій дворовій автостоянці, під'їхала молода сім'я з двома дітьми, люди мені незнайомі. Мама підхопила молодшу дитину, батько дістав з багажника пакет з продуктами, і в цю мить старший хлопчик, років чотирьох, тримаючи в руках пакетик чіпсів, підбіг до мене подивитися на незвичайне видиво.

— Розбита машина, — констатував він. І, піднявши голову, запитав мене:

— Ваша?

— Моя, — сумно відповів я.

Малюк на секунду задумався і простягнув мені чіпс:

— Візьміть.

— Боюся, мені це не допоможе.

Він знову задумався на хвилину і сказав:

— Більше в мене нічого нема.

Богослови сперечаються про те, чи є в людині щось добре, а в цей час діти діляться останнім з незнайомими дядьками.

Ось ще приклад. Підмосковні пожежі 2009 року. Поки чоловік, службовим обов'язком котрого було організація боротьби з бідю, звершував візцево-показовий політ до одного з вогнищ на літаку-амфібії, основну роботу взяли на себе добровольці, в основному молоді люди, а координаторами на телефонах були молоді мами, домогосподарки. Виявилося, можна рятувати світ не тільки не виходячи з дому, а й буквально не відходячи від плитки.

Мине небагато часу, і цих хлопців забудуть, як забули пожежних волонтерів. Вони розійдуться по життю. Хтось досягне успіху і багатства, хтось все життя буде ледве зводити кінці з кінцями, когось (не дай Боже, звичайно) спіткає рання смерть. Хтось, можливо, присвятить своє життя служінню людям, а в когось цей епізод залишиться єдиним в житті виявом милосердя.

У всіх будуть якісь проблеми, всім треба буде думати про хліб насущний, про відпочинок, про розваги, про соціальний статус. Вони зіллються з натовпом і будуть в ньому непомітними, а всі ми знаємо, що таке натовп. Важливо не це. Важливо те, що, незважаючи на всі наші намагання зробити земну кулю тісною і незатишною, люди, що роблять добро, на ній не переводяться. Вони — Божі ангели, що сповіщають Його велику милість і любов до Свого творіння, до нас, людей.

Імена ангелів залишаються невідомими. «Чому ти питаєшся про мого ім'я? Воно дивне», — відповідає ангел Маноаху, коли той хоче віддати йому за звістку про майбутнього сина. Ім'я ангела може бути будь-яким. Ім'я людини також мало що означає. Тому що в будь-якого доброго і милосердного вчинку є справжнє Ім'я — Господь. І поки на світі існують добрі діти, ми знаємо — Він з нами, Він бачить нас, Він любить нас.

Костянтин ЗАХАРОВ.

«Різне між праведним та нечестивим»

«І ви знову побачите різне між праведним та нечестивим, між тим, хто Богові служить, та тим, хто не служить Йому» (Мал. 3:18).

Як ми розуміємо слово «освячення»? Це не просто не стосується чогось нечистого. Нам необхідне постійне оновлення душі через щоденне покавання.

З моменту гріхопадіння людина перебуває під впливом гріха. Трьома методами сатана обманує людей: говорить, що гріх — це нічого страшного; що Бог настільки благий і добрий, що все покриває, нікого не карає, і такого не може бути, щоб Він відправив людину в пекло; що можна вдавати з себе віруючу людину і при цьому продовжувати грішити.

«Як настало ж виповнення часу, Бог послав Свого Сина, що родився від жони та став під Законом, щоб викупити підзаконних, щоб усунути з нас, що викликає: «Авва, Отче!». Тому ти вже не раб, але син. А як син, то й спадкоємець Божий через Христа» (Гал. 4:4-7).

Ми повинні пам'ятати, що Бог народив нас духовно, щоб ми були Його дітьми. Які стосунки в нас сьогодні з нашим Отцем? Він по-особливому ставиться до нас, Він по-особливому відчуває біль, якщо християнин йде на поводу у гріха. Ми часто не усвідомлюємо ціну, яку Христос заплатив за наш гріх.

Апостол Іван пише, що народжений від Бога не грішить, а береже себе. Нам подобається, коли Бог нам допомагає. Він наш Цілитель, Спаситель, але як важко буває віддати себе в Його владу, в Його руки, визнати Його своїм Царем і без вагань виконувати Його волю.

Бог ніколи не змушує нас щось робити, Він може впливати, може спонукати до чогось. Але, буває, ми аналізуємо, чи збігається воля Бога з нашими бажаннями і примхами. Якщо не збігається, то ми робимо по-своєму. Але так не повинно бути, якщо ми прагнемо до очищення і освячення.

«Змовлялись тоді один з одним і ті, хто страх перед Господом має, — і прислухавсь Господь, і почув, і перед обличчям Його була писана пам'ятна книга про тих, хто страх перед Господом має, і хто поважає Ім'я Його. І будуть Мені вони власністю, — каже Господь Саваот, — на той день, що вчиню, і змилосерджусь над ними, як змилосерджується чоловік над синами своїми, що служать йому» (Мал. 3:16-17).

Нехай Божий страх перебуде на народі Його, хай дасть нам Господь розуміння, що наше ходження в страху перед Господом Йому до вподоби.

**Володимир ТРОФИМЧУК.
Пастор.**



СВІДЧЕННЯ

Подумки повертаючись у дитинство, бачу себе хлопчиком, який безуспішно намагається знайти відповіді на безліч дорослих запитань: «Де мої батьки?», «Чому я живу в інтернаті?», «Навіщо я взагалі народився?». Роздуми про своє сирітське життя іноді доводили до сліз. Дуже хотілося, щоб знайшовся бодай хто-небудь із рідних. Найпалкіша мрія того часу – жити у затишку сім'ї, з татом і мамою. А дні проходили в галасливих інтернатівських стінах. І хоча завжди був і нагороджений, і одягнений, і доглянутий, та все ж поставив собі за мету з часом неодмінно знайти своє коріння.

Про себе знав лише, що народився у Житомирі, а в Коропецьку школу-інтернат (Тернопільська область) потрапив з дитячого будинку. Маму ніколи не бачив, від неї мені залишилося тільки свідчення про народження. Саме з нього я пізніше дізнався, що мама родом з Республіки Башкортостан (Росія). Довго дивувався, як з такого далекого краю вона потрапила на захід України. Очевидно, що причиною цього був тато, який, як свідчив мій єдиний на той час документ, був українцем. Про все це я дізнався ще п'ятикласником.

Роки минали. Для усіх випускників нашого інтернату був єдиний шлях – набути певної практичної спеціальності в нашому ж таки ПТУ. Я вивчився на столяра з виробництва художніх меблів. Та захоплення ця професія у мене не викликала, я був упевнений, що для того, аби посісти гідне місце у житті, необхідна вища освіта. Для початку вступив до Гусятинського коледжу. Але роки навчання у ньому не принесли мені користі. Навіть навпаки.

Позбувшись опіки вихователів, я потрапив у середовище ровесників, які жили у сім'ях, а отже, на мою думку, мали беззаперечно перевагу. Звичайно, я старався бути схожим на них, тому наслідував їх у всьому. І здебільшого, не в добрих справах. Усе частіше бував у веселих компаніях «крутих» хлопців з випивкою і марихуаною.

Таке життя мало невістні наслідки: «заробив» собі гастрит і «завалив» останню сесію в коледжі. Отоді я й задумався, що пішов не тією дорогою. Захотілося все кардинально змінити, поїхати з Гусятини і розпочати нове життя. Вирішив подати документи до Тернопільського національного економічного університету і зайнятися пошуками своєї рідні на далекому Уралі. У цій справі мені посприяв один добрий чоловік, журналіст, який взяв на себе зобов'язання допомагати сиротам знаходити своїх батьків.

Незважаючи на мій скептицизм, завдяки телепроекту «Жди мене» пошук виявився успішним. Незабаром я отримав листа від своїх родичів з Башкирії із запрошенням у гості. Поспішно здавши вступні іспити в ТНЕУ, я вирушив у дорогу. Це був 2001 рік.

З листа знав, що на вокзалі в Уфі мене зустрічатиме велика родина – три мамині сестри і двоє братів зі своїми сім'ями. Тому надзвичайно хвилювався: що їм казати, чи сподобаюсь, як мене сприймуть. Серце безупинно тріпотіло, в уяві поставали картини довгожданого побачення. Та такого сюрпризу, який чекав мене на кінцевій станції, я ніяк не очікував. Замість велелюдного натовпу зустріла мене одна-єдина людина. Це був чоловік типової кавказької зовнішності. Торкнувши мене за плече, він з радісною усмішкою відрекомендувався:



«Я – твій рідний брат Шафіков Дмитро». Розгубившись, я заперечив: «Це я Шафіков Дмитро!».

Уже пізніше з'ясувалося, що то справді був мій старший брат. Його, як і мене звали Дмитром. Як і я, він виріс в інтернаті, шукав своє коріння, «знайшовся» і лише кілька днів тому приїхав з Татарстану, вперше побачивши наших родичів. Дізнавшись від них, що в нього є молодший брат, тобто я, вирішив зустріти мене сам. Трохи отямившись від несподіваного знайомства, я відчув велику радість від того, що у мене, виявляється, є настільки близька людина.

Чим ближче ми під'їжджали до рідного села моєї матері, тим більше мене брало сум'яття. Адже донедавна там ніхто навіть не підозрював про моє існування. Та зустріч вийшла чудовою, прийняли мене щиро, приготували багато українських страв, роздобули навіть сало. По-знайомився з усіма своїми тітками і дядьками, двоюрідними братами та сестрами, з племінниками. Багато дізнався про свою родину, про традиції й башкирську культуру. Але головне – мені розповіли сумну історію, у яку потрапила колись моя мама. Виявляється, бабуся померла рано, а дід, не справляючись з великою родиною, трьох із шести своїх дітей віддав до інтернату. Маму – у тому числі. Так у сиротинці вона й виросла. До батьківської хати повернулася уже дорослою жінкою. Тоді вона була вагітна, чоловік сидів у тюрмі, тому їй не було куди подітися. Але дід прогнав маму з дому. Більше вона там не з'являлася. Мого старшого брата народила в Нижньому Тагілі і залишила в будинку немовляти. Більше ніхто нічого про неї не знав.

Родичі пропонували мені залишитися в них, перевестися в їхній університет, але я був не готовий до таких радикальних змін. Та повертаючись в Україну, дуже радів, що знайшов свою родину.

Ці нові обставини могли б стати стимулом для того, щоб добре навчатися, кинути шкідливі звички і взятися за розум. Але так не сталося. Я продовжував проводити час у веселому товаристві зі склянкою й цигаркою. Невідомо, до чого б привело мене таке життя, якби на третьому курсі я не познайомився з віруючими студентами, які проживали у нашому гуртожитку. Любив бувати у них, слухати їхні розповіді про Ісуса Христа. Саме від них я почув, що Ісус мене любить і хоче простити усі мої гріхи. Поруч з цими людьми мені було затишно, у серці панувала гармонія і на душі ставало світліше. Але в церкву не поспішав іти, боявся, думав, що то якась секта.

Та все ж такий момент настав. 14 грудня 2003 року я прийшов до церкви і покаявся. Не все зразу виходило, я помилявся, зривався, падав. Веселе життя заманювало і не хотіло відпускати. Весь час думав, що ще раз нап'юся і більше не буду. Якось, після того, як відпочивав з друзями на природі, прокинувся вранці весь у синцях та опіках. Звідки вони, де взялися – не пам'ятав. А товариш каже: «Ти падав учора у вогнище, і то взагалі велике чудо, що живим залишився!». А я почувався, ніби помирав: досить того, що від випитого погано, та ще й рани болять. Схопив Біблію, впав на коліна і почав благати Бога, щоб помилував.

З тієї пам'ятної миті усе в моєму житті змінилося. Я почав самостійно молитися, розуміти Слово Боже, розказувати друзям про Бога. І зробив висновок, що для того, щоб змінитися, треба себе повністю віддати Богу, тоді Він стає силою для допомоги у всіх сферах життя. Небесний Отець навчає, зміцнює і, коли падаєш, піднімає. Він мене усиновив, прийняв у Свій дім і став для мене Батьком, якого мені так не вистачало. Господь почав заповнювати пустоту мого серця і вчити приймати Його любов і благодать.

А для родичів я поки що залишаюся чужим. Вони мусульмани. У Господа Ісуса Христа не вірять. Тому я молюся за їхнє спасіння. Вірю, що за моїми ревними молитвами Бог звільнить усю мою велику башкирську родину від рабства алкоголю, зубожіння і зневіри. Мрію стати місіонером, поїхати в Башкортостан і в інші мусульманські країни, щоб служити людям, які не знають Христа. А поки що проповідую Благо Звістку студентам в гуртожитках, допомагаю у благодійній роботі з безпритульними людьми. Молюся за усіх сиріт, які вийшли з нашого інтернату. Коли з ними зустрічаюся, завжди розповідаю, як змінилося моє життя з часу покаяння. Дуже хочу, щоб вони також були щасливі і задоволені.

І за все дякую Господу! Маю багато знайомих, улюблену роботу. Брати і сестри зі студентської домашньої групи, де я познайомився з Богом, стали для мене рідними. У церкві завжди отримую підтримку – це і є моя велика родина. Що б не сталося, завжди хочу в ній залишатися і до кінця свого життя служити Богові.

Дмитро ШАФІКОВ.

м. Тернопіль.

Штрихи до портрета Гілберта Честертона

Одного разу зустрілися на якійсь імпрезі драматург Бернард Шоу і письменник Гілберт Честертон. Оглядний Честертон, поглянувши на художого Шоу, мовив:

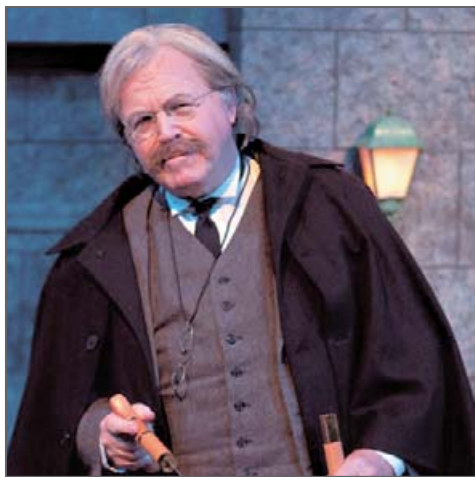
– Дивлячись на вас, дорогий Бернарде, можна подумати, що Англія голодує.

– А дивлячись на вас, дорогий Гілберте, – відповів Шоу, – можна зрозуміти, чому вона голодує.

Так, ці два визначні діячі англійської літератури жили й працювали в один час. Але їхня творчість кардинально різнилася. Якщо у творах Шоу, зокрема, у п'єсах, чітко відчувалася революційно-просвітницький дух, то в Честертоні – це філософське осмислення світу й тих процесів, які відбувалися на зламі двох століть. Якщо Шоу відкривав і висміював те, що, на його думку, було ганьбою цивілізованого суспільства, то Честертон давав філософську оцінку процесу й показував причини виникнення цих явищ.

Хто ж він – Гілберт Кіт Честертон, якого знають, здебільшого, завдяки детективним оповіданням про отця Брауна? І що спонукало його зробити головним героєм пригодицьких оповідань і головним детективом цілого циклу розповідей священника, образ якого заслужено займає своє місце поряд із Шерлоком Холмсом, міс Марпл та Еркюлем Пуаро?

Гілберт Кіт Честертон народився 29 травня 1874 р. в Лондоні в англійській сім'ї. Релігійні традиції в сім'ї були міцними, адже мати майбутнього письменника була дочкою швейцарського проповідника-кальвініста і шотландки. Власне, бабця й відкривала світ для малого. Усе те, що доносила ця жінка до свідомості молодого Гілберта, назавжди вплинуло на його світогляд: це і біблійні історії, і шотландські казки, і британські міфи. Тому не дивно, що вже змалечку хлоп'я захоплюється вигадкуванням власних творів.



І першим його слухачем був молодший брат Сесіл. Після підготовчої школи у 1886 р. Гілберт починає навчатися в лондонській школі св. Павла. Ця школа була славна своїми традиціями, тривалою історією й багатьма відомими людьми того часу, які пізнавали ази науки саме в стінах цієї цитаделі освіти. Уже в школі хлопчик пише перші вірші, а згодом і оповідання. І в нього це виходить усе краще й краще. Вінцем того періоду можна вважати присудження Честертону Мілтонівської премії за поему про відомого місіонера-езуїта Франциска Ксав'єра.

Після закінчення цієї школи Гілберт учить в художній школі Слейда й пізніше вступає до університету, проте не закінчує навчання. У 20 років, під тиском різних обставин, охолодження стосунків із друзями, певних невдач у навчанні й впливу раціоналізму, Честертон переживає дуже непростий період свого життя. Тут слід зазначити один момент: молодий

чоловік жив у час зламу суспільних поглядів, сплеску матеріалізму та критицизму. Саме тоді надзвичайно сильними були напади на традиційні християнські погляди. Це було спричинено марксизмом, раціоналізмом, поглядами Дарвіна і німецьким біблійним критицизмом. Під шквалом такої агресивної критики багато хто розчаровувався у своїй вірі в Бога і звертався до спиритизму, адже потреба дотичності до духовного світу не зникала, і її задовольняли в такий спосіб.

Не уникнув цієї тенденції і молодий Честертон. Проте ні ці «нарколодуховні вправи», ні інші речі не можуть принести полегшення в душу Гілберта. І тоді він звертається до того джерела, про яке він знав ще з дитинства, – до Біблії. І саме на її сторінках, у Книзі Йоана, юнак знаходить ліки для душі. Адже ця книга розповідає про страждання людини і про її пошук сенсу своїх страждань у Бога. І найголовніше – Бог пояснює те, що стається в житті Йоана. Власне, це було співзвучним тому, що завдавало духовних мук Честертону. Слова цієї вічної книги відроджують душу молодого митця. І відтоді починається творчий злет Гілберта.

Він багато пише, співпрацює із двома видавництвами, здобуває славу й пошану у творчих колах Лондона і в англійських читачів. Знаючи, як Бог може принести мир у серця людей, він сміливо виступає проти англо-бурської війни, не вважаючи її засобом вирішення конфлікту. Власне, його творчість здійснила переворот у англійській публіцистиці. У 1900 р. виходить збірка його віршів. У тому ж році він знайомиться з католицьким письменником, поетом і громадським діячем Гілером Беллоком, дружба з яким супроводжуватиме його все життя.

Наступного року Гілберт одружується, а 1904 р. публікує свій перший роман «Наполеон Ноттінгільський». І твори посилалися, мов із рогу достатку. Це були і публіцистика, і біографія Шоу, Діккенса, Стівенсона. А 1908 р. виходить один із найзначніших творів Честертоні, «Ортодоксія», – філософсько-релігійний твір, свого роду автобіографія і символ віри автора. На сторінках цієї книги автор аналізує світогляди того часу: матеріалізм, пантеїзм, католицизм і кальвінізм. Але головним у цій книзі є те, що він відкриває читачам дуже близького Творця, який завжди поряд з нами. Розважаючи про життя і страждання Ісуса Христа, Честертон із глибоким благоговінням пише: «В якомусь надлюдському сенсі Він пройшов через наш людський жах песимізму. Світ здригнувся і сонце затьмарилось не тоді, коли Бога розпіяли, а коли з хреста пролунав крик, що Бог залишений Богом». І, роблячи висновок із

усіх своїх роздумів, стверджує, що лише християнство може привести до активної етики, громадянської позиції і соціальних змін.

1911 р. він із дружиною переїздить до Биконсфілда, де проживає до своєї смерті. Саме там народжується образ непомітного й дуже скромного католицького священника отця Брауна. Прообразом йому слугував отець О'Коннор, з яким Честертон любив проводити довгі розмови. Саме в цих розмовах письменник усвідомив, наскільки глибоко розуміють людські душі служителі церкви, як чітко бачать глибину людського гріха й нездатність без втручання Бога щось кардинально змінити у своєму житті. Саме ці риси й це переконання і знання Честертон уклав у образ отця Брауна.

У своїй «Автобіографії» він пише, що поет не може просто черпати натхнення в природі, якщо не пов'яже її з Богом. А якщо зникає думка про Бога, про свідому мету творіння, то прекрасний і мальовничий пейзаж нічим не відрізняється від сміттевої купи. Саме в покаянні перед Богом Честертон вбачає зміни й сенс свого подальшого життя. «Таїнство покаяння дає нам нове життя і примирює нас зі світом, але не так, як примирюють оптимісти й поборники насолоди. Радість дається не дарма, вона обумовлена розкаянням. Іншими словами, ціна їй – істина, або, якщо хочете, реальність. Ми повинні побачити себе такими, які ми є. Коли так бачать лише інших, це називається реалізмом».

В останні роки життя автор багато подорожує й виступає на радіо в Європі, Америці, Палестині. Пише ще один теологічний твір «Ось це» (1929). Незмінним лейтмотивом його промов є те, як Бог працює в життях людей. 14 червня 1936 р. Гілберт Честертон пішов до Того, в Кому черпав усе своє натхнення й сили для життя.

Він пішов із життя перед періодом світової скорботи: часом, який показав світові плоди матеріалізму й використання грубої сили, що чинила звірства в ім'я «світлого майбутнього». Він не побачив жавів безбожного винищення цілих народів і смертельних судом Європи, що ледь не захлинулася від крові Другої світової війни. Але саме тому слова цього митця звучать як застереження для майбутніх поколінь. І все його життя свідчить нам про те, що без непохитної віри в Бога як Законодавця і Суддю світ не має шансу розплутати плетиво своїх же бажань, помилок і гріхів...

О. Б.



Чого чекати від життя

У нас багато причин бути незадоволеними життям. У країні живе-мо не найблагополучніший. Люди в нас похмурі, багато алкоголіків, міста, як правило, не вирізняються чистотою і затишком. У нас не надто добра медицина, кульгає освіта, панують правова вседозволеність і корупція. Та і клімат чомусь міняється.

Розгорнеш політичну карту світу і починаєш мріяти про чарівні міста і країни, призначені для життя. Там клімат вражаючий, міста чудові, а люди прекрасні, і звичайно ж, рівень життя найвищий.

Виникає запитання: а ми чого від життя очікуємо? Як в нас осно-вне завдання — у нас, віруючих людей? Багато християн захопилися постійною критикою влади і з захопленням дивляться в бік Заходу. Деякі не приховують свого презирства до власного народу. Ну а комусь банально хочеться жити краще. І це все при тому, що багато з цих самих християн живуть тут цілком непогано і не поспішають звідси виїжджати.

Хтось скаже, що в нашій країні важко себе реалізувати і що тут нема майбутнього для дітей. У 90-ті роки багато християн емігрували в США. Виявилось, що там також не просто себе реалізувати. А скільки дітей віруючих пішло у світ?

Щодо можливостей для самореалізації, то насправді у нас їх також досить багато, було б бажання працювати і розвиватися. І переїжджати з міста в місто нині ніхто не забороняє.

Ми живемо в такий час, коли поїхати за кордон досить легко. Знання мови плюс деяка ініціатива — і ти вже там, якщо не на постійно, то на роботі. А ось що пише відомий публіцист Дмитро Соколов-Митрич: «На цей історичний момент головна порада бажаним емігрувати така: спочатку добийся успіху тут». Тому що практика показує: якщо людині важко реалізувати себе тут, це ніяк не означає, що легше буде реалізувати себе там. Як не крути, за свого тебе там навряд чи коли-небудь сприймуть, а ось до багато чого доведеться звикати, ламаючи самого себе. Яким западаливим ти б не був, як би досконало не володів мовою, менталітет є менталітетом і культура — культурою.

Повертаючись до теми християнства, нагадаю, що, все-таки, основне завдання християнина — це прославлення Бога і турбота про душу ближнього. Чи позбавлені ми

можливості робити це в нашій країні? Чи мало душ, що потребують цього? І хіба нам так вже заважають прославляти Бога? Якщо порівняти нинішню ситуацію з часами не такими вже і далекими, то гріх скаржитися.

Багато хто скаже, що ми живемо в найкращий час. Ніколи середньостатистичній людині не жилося так добре. І це правда. Та й свободи ніколи такої не було. Так, ми за багатьма параметрами відстаємо від Заходу, але зуміли зберегти щось своє, са-мобутнє. За багато що доводиться червоніти, але є чим і радіти.

Ще в школі нам говорили, що Батьківщину не вибирають. Чомусь Бог вчинив так, щоб ми народилися в цій країні і саме в цей час. Безперечно, це не означає, що ми цій країні чимсь завинили і зобов'язані тут померти. Питання полягає лише в тому, які в нас життєві пріоритети і що ми шукаємо в цьому житті? Якщо ми любимо ближнього відповідно до заповіді Христа, то ми полюємо і тих похмурих, трохи невихованих ближніх, які нас оточують. А саме вони якраз і потребують Христа понад все. Ми не можемо поїхати і покинути цих людей. Хіба ми десь потрібніші, ніж тут?

Не потрібно заплісувати очі на несправедливість — ми повинні відстоювати свою позицію. Владу можна критикувати, але не можна займатися суцільним критиканством. Натомість наше незадоволення часто перетворюється на суцільне нарікання і стогони.

Не місце красить людину, а людина місце. Замість того, щоб мріяти про закордонний «рай», де все таке досконале, почнімо вдосконалювати простір навколо себе. І переконаємося, що наша країна не така вже і погана. Ба більше того — насправді вона для нас найкраща.

Прощальний лист

Великий колумбійський письменник Габріель Гарсія Маркес, тяжко хворий на рак лімфатичних залоз, звернувся до читачів з прощальним листом

«Якби Господь Бог на секунду забув про те, що я — як лялька з ганчірки, і дарував мені ще трошечки життя, ймовірно, я не сказав би всього, що думаю: я більше думав би про те, що кажу.

Я цінував би речі не за їх вартість, а за їх значущість.

Я спав би менше, мріяв би більше, усвідомлюючи, що кожна хвилина із запліснутими очима — це втрата 60 секунд світла.

Я ходив би, коли інші від цього стримуються, прокидався би, коли інші сплять, я слухав би, коли інші говорять.

І як би я насолоджувався шоколадним морозивом!

Якби Господь дав мені ще трохи життя, я одягався би просто, піднімався з першим променем сонця, відкриваючи перед Небом свою душу.

Боже мій, якби в мене було ще трохи часу, я закував би свою ненависть в лід і чекав би, коли з'явиться сонце. Я малював би при зорях, як Ван Гог, мріяв, читаючи вірші Бенедетті, і пісня Серра була б моєю місячною серенадою. Я омивав би троянди своїми сльозами, щоб відчути біль від їх колючок і пурпуровий поцілунок їх пелюстків.

Боже мій, якби в мене було ще трохи

життя... Я не пропустив би і дня, щоб не говорити улюбленим людям, що я їх люблю. Я переконував би кожну жінку і кожного чоловіка, що люблю їх, я жив би в любові і з любов'ю.

Я доказав би людям, наскільки вони помиляються, думаючи, що коли вони старіють, то перестають любити: навпаки, вони старіють тому, що перестають любити!

Дитині я дав би крила і сам навчив би її літати. Старших людей я навчив би тому, що смерть приходить не від старості, а від забуття.

І я також багато навчився у вас, люди.

Я дізнався, що кожен хоче жити на вершині гори, не догадуючись, що істинне щастя очікує його на сходженні.

Я зрозумів, що коли новонароджене немовля вперше хапає батьківський палець малесеньким кулачком, воно хапає його назавжди.

Я зрозумів, що людина має право поглянути на іншу зверху вниз лише для того, щоб допомогти їй підвестися на ноги.

Я так багато чого навчився від вас, але, кажучи правду, від всього цього небагато користі, тому що, набивши цим скриню, я помираю...

Це прощальні слова майстра, який одного разу подарував світові такі слова: «Люби так, ніби тебе ніколи не зраджували. Працюй так, ніби тобі не потрібні гроші. Сплай так, ніби тебе ніхто не чує. Живи так, ніби живеш в раю...»

Молитва, яка врятувала мені життя

● СВІДЧЕННЯ

Коли мені було 19 років, у бізнесових справах я відправився на північ, на Аляску. Я взяв із собою достатній запас продовольства, але через ураган, що розбушувався, мені довелося рухатися значно повільніше, і час в дорозі розтягнувся ще на кілька днів. Продукти закінчились, буря лютувала, і я поволі йшов, намагаючись триматися потічка, який, за моїми розрахунками, повинен був вивести до ріки.

Я вже майже втратив всяку надію, що доберуся до потрібного місця, і вельми сумнівався, що хто-небудь помітить мою відсутність. І раптом почув голос: «Поверни наліво». Я оглянувся і, нікого не побачивши, продовжував крокувати на північ. Але той же голос із ще більшою наполегливістю знову сказав: «Поверни наліво». Я не розумів, чому треба повертати наліво, віддаляючись від русла потоку. Йти наліво — означало йти в напрямку до гірського хребта і рухатися проти різкого вітру, що аж переохплював подих.

Ледве переставляючи ноги, я знову пішов на північ. Але раптом мене огорнуло дивне відчуття — якась невидима сила, здавалося, боролася з моїми аргументами і міркуваннями. На душі стало настільки тривожно і неспокійно, що я не міг далі йти в цьому напрямку, поглянувши на компас, повернув наліво, до ріки.

Так пройшов кілька миль, піднімаючись все вище й вище. Сутеніло, йти було дуже важко. Аж ось у полярних сутінках я побачив хатину, наполовину занесену снігом.



У мене появилася надія, що тут можуть бути якісь запаси продовольства, і я вирішив тут переночувати. Доволі швидко розчистив від снігу двері і ввійшов. Всередині — непроникна темрява. Раптом із дальнього кутка почувся слабкий стогін. Я запалив сірник. На нарах у спальному мішку лежав старий чоловік. Борода його заledenіла, очі запали і гарячково блищали. У хатинці не було дров, і я, не зволікаючи, зібрав небагато хмизу і розпалив вогонь. Жодних продуктів тут не виявилось. У приміщенні ставало тепліше, і старий, зігрівшись, почав говорити.

Його звали Генрі Брюс, він ішов до товарообмінного пункту, але впав і зламав ногу. Перемагаючи жахливий біль, він доповз до покинутої хатини в надії, що хто-небудь знайде його тут. Але час минав, а ніхто не появлявся, тому надія його ставала все слабшою й слабшою.

НОВИНИ З ПЕКЛА

Щодня ми отримуємо новини про прояви насильства.

У Білгороді якийсь несамо-вільний божевільний вбиває випадкових перехожих. У Москві головний редактор популярного видання, тобто людина, явно добре об-лаштована в житті, матеріально забезпечена та інтелектуально адекватна, потрапляє під суд за побиття літньої жінки (його тещі) на очах у її внука (і його, відпо-відно, сина).

Щодня ми чуємо про нові прояви зла, які вже стали для нас звичними. Загальну увагу привертає лише те, що випадає із спільного ряду, як, наприклад, розстріл випадкових людей на вулиці. Але багато проявів зла не потрапляють в новини — усі ті акти зради і насильства на взірці побиття домашніх, коли це чинять звичайні люди, а не хто-небудь багатий і знаменитий.

Звідки береться це зло? Люди висувають багато теорій, але вже давно було дано відповідь, пронизливу у своїй очевидності: «Бо зсередини, із люд-

ського серця виходять лихі думки, розпуста, крадіж, душогубства, перелюби, здирства, лукавства, підступ, без-

стидства, зазидуюче око, богозневага, гордощі, безум. Усе зло це виходить зсередини, — і людину опоганює!» (Мр. 7:21-23).

Куди веде це зло? У пекло. Це неприємна тема, але замовчувати її дуже небезпечно. Людина вічна — і в ту мить, коли лікарі констатують смерть мозку, кожному з нас доведеться в цьому пере-конатися.



Що буде у вічності з душами білгородського вбивці, роздратованого чоловіка, що б'є своїх домашніх, з іншими душами, враженими злом? Милість Божа безмежна — але що буде, якщо просто пустити ці душі в рай? Вони тут же влаштують там пекло, як влаштовують його тут, на землі. Тому в рай їх не пустять — а там, де вони опиняться, і буде пекло.

Тоді він вирішив звернутися до Бога, про Котрого чув ще в дитинстві, і почав благати Його про допомогу. Уточнивши час, я виявив, що Бог на молитву старого відповів — у моєї особи. Треба було якомога скоріше дістати їжу і надати медичну допомогу старому. Я поклав у пічку оберемок дров і розтопив сніг, щоб напоїти хворого окропом.

— Де я можу дістати їжу? — запитав я.

— Лише на товарообмінному пункті, — відповів старий, — це приблизно за 20 миль на захід від нас.

— На захід?! — вирвалося в мене. Я був вражений. Виявляється, я йшов зовсім в іншому напрямку — на північ, у пустиню. Через свою недосвідченість я понадіявся на компас, нічого не знаючи про відхилення магнітної стрілки. Я був надто гордий, щоб просити в кого-небудь поради, надто самовпевнений, щоб молитися.

Старий же потребував Божої допомоги і молився. І Бог почув його молитву. Це Він змусив мене змінити дорогу. Таким чином, молитва цього чоловіка врятувала життя і мені.

Старий пояснив, як знайти дорогу, а потім помолився, щоб Бог благословив мене в дорозі. Ми попрощалися, і я вирушив. Вітер вже затих.

На небі яскраво сяяли зорі. У цю тиху ніч температура, напевне, опустилася нижче 40 градусів за Цельсієм. Я потерпав від голоду, кості боліли від втоми. Але бажання допомогти ближньому давало силу рухатися далі. Я майже біг всю дорогу, у голові пульсувала лише одна думка: «Треба якомога швидше викликати допомогу!». Я уявляв, як гасне вогонь і холод проникає в закинуту хатину, загрожуючи життю чоловіка, молитву котрого почув Бог.

Я не спав кілька днів, мої сили вже були на межі, я рухався, як у сні, але дивним чином відчував, що хтось йде зі мною поруч, що якась невидима сила піднімає мене, коли я падаю, і пересуває мої лижі.

Зорі вже згасали, коли я дібрався до товарообмінного пункту. Два дужі чоловіки з упряжкою собак негайно поїхали за хворим старим.

Уперше за кілька днів я добре попоїв. Люди, що були там, бачачи, який я втомлений, ледве вмовили мене лягти спати. Але думка про те, що зі мною вчора говорив Бог, не давала мені спокою.

Той самий Бог, Котрий послав пророка Йону, щоб спасти жителів Ніневії, послав і мене, щоб врятувати життя Генрі Брюса. Господь був поруч зі мною — і в заметілі, і в леденіючому холоді. Молитва і віра старого чоловіка спонукала Бога прийти на допомогу і змінити мою дорогу серед снігової бурі.

Старий мисливець видужав і відправився в Едмонтон, де в нього були родичі. Пізніше я отримав від нього листа, в котрому він дякував мені за порятунок. Але я впевнений, що це він врятував мене, а не я його. Він навчив мене, що молитва й сьогодні — найдієвіший засіб. Він молився, він вірив — і одержав відповідь.

З того дня я змінив своє ставлення до молитви. Раніше я завжди вважав, що молитва — це лише частина бого-служіння. Але цей випадок змусив мене інакше поглянути на молитву. Я особисто побачив турботу люблячого Спасителя про пораненого мисливця в закинутій хатині. Молитва цього старого показала мені, що небо зацікавлене в людях.

Джео ГРАЗ.

Чи існує спасіння? Так. Христос помер за наші гріхи і воскрес з мертвих для нашого оправдання. Кожен, хто щиро покається у своїх гріхах, — білгородський вбивця, персонажі скандальної хроніки, я, ви, всі інші люди можуть бути повністю прощені, тому що за наші гріхи помер невинний. Ми одержали дар Святого Духа, Сам Бог буде перебувати в нашому житті, з безмежним терпінням зцілюючи наше серце, щоб ми могли увійти в рай, коли настане наш час.

Що треба зробити, щоб знайти спасіння? Визнати свою потребу в ньому. Усвідомити, що не тільки інші люди, а й усі ми — грішники, винні і зіпсовані. Якщо такі, як ми є, зі всіма нашими гріхами і всією нашою зіпсованістю, ми опинимось у вічності — це буде вічність пекла. Ми в страшній біді і небезпеці.

Насамперед нам треба визнати, що Христос може і хоче врятувати нас від цієї біді, що Він помер за мої і ваші гріхи, як і за гріхи всіх людей взагалі. Далі треба навернутися до Нього в молитві, покаятися у всіх своїх гріхах і довірити своє життя Йому — покоритися Йому як Господу, Якому ми щиро бажаємо коритися далі — покласти свою надію на Нього як на Спасителя. І Він прийме нас, простить, очистить і введе у блаженну вічність.

Дорога непокаяння провадить до пекла, тому з неї необхідно звернути якомога швидше.

Сергій ХУДІЄВ.



Сучасне кіномистецтво, просякнуте комп'ютерною графікою і шокуючими кіносценаріями, що прославляють усі гріхи світу, досить рідко звертається до тем, пов'язаних із вірою в Бога, вірою в силу слів Біблії чи бодай хоч якихось навколорелігійних історій. Якщо й показують у фільмах людей, які вірять у Бога, то це, здебільшого, фільми про Середньовіччя (складається враження, що лише тоді люди думали про спасіння душі), і всі, переобтяжені думками про релігію, – це затяті фанатики, які не несуть світові ніякого світла.

Тому незвично, що один із досить розрекламованих фільмів «фабрики мрій» присвячений темі Біблії. Назва картини – «Книга Ілая» із самого початку налаштовує людей на якийсь пробіліний лад, адже ім'я головного героя – це англійський еквівалент біблійного Іллі.

Дія фільму відбувається після ядерної війни. Суспільство, чи то пак, його залишки, по крихах збирає і зберігає все те, чим воно гордилося до катаклізму. А на дорогах панують мародери, які безкарно забирають усі більш-менш цінні речі.

Головний герой – Ілай їде зі сходу на захід Північноамериканського континенту, до Атлантичного узбережжя, де ще залишилися островки цивілізації. Люди, які живуть там, хочуть зробити сховище всієї мудрості, що була на землі до катастрофи. Вони видають уцілілі книги й формують бібліотеки для майбутніх поколінь. Ілай отримав від Бога вказівку принести в ті місця Біблію – найвеличнішу Книгу. Заради цієї мети він не витрачає часу на попутників, які зустрічаються на його шляху. Його гаслом стає фраза: «Це тебе не стосується...»

Цікаво, що для багатьох людей сьогодні ця фраза стала девізом життя, навіть якщо в ньому немає великої мети. З другого боку, багато християн настільки сконцентровані на своєму християнстві, що забувають, що ця віра, найперше, має проявлятися в повсякденному житті і служити ближнім.

Та ось Ілай потрапляє в містечко, яке контролює банда такого собі Карнегі. Не дивно, що в цьому місті бандити чіпляються до подорожного, зчиняється бійка. Дивлячись на вправність Ілая, Карнегі пропонує тому залишитися у нього на службі. Через певні обставини бандит дізнається про існування Книги й хоче заволодіти нею. Його головний мотив: ця Книга змінює людей і може керувати ними. Маючи її, він зможе маніпулювати людьми. Символічно, що головного негідника назвали Карнегі – як відомого американського психолога, який відстоював ситуативну психологію і був тривалий час опонентом християнам. Його книга «Як здобувати друзів і впливати на людей» вчить, як поводитися з людьми, щоб ті ставали вашими друзями. І надзвичайно цікаво, що в фільмі саме герой із таким прізвиськом визнає, що Біблія впливає на людей так, як ніяка інша книга цього зробити не може.

Інший вражаючий момент у фільмі – сцена простої молитви-подяки за їжу. Головний герой перед скромною трапезою починає молитися, чим дивує дівчину Солару. Вона починає розпитувати, чому той молиться і що це за такий звичай, звідки він походить. У відповідь чує, що люди дуже багато мали й не цінували того, що їм було дано. Вони не цінували речей, які їх оточували, а тепер убивають

Книга Ілая



за них. А на питання, звідки слова його молитви, Ілай відповідає, що вони із Книги.

Цей момент у фільмі наштовхує на роздуми про те, що ми не вміємо цінувати того, що Бог у великій милості дарує нам. Наше серце загубило й розуміє цінність чогось лише після того, як втратить те, що має. З другого боку, молитви завжди спрямовані до Бога, від Якого ми отримуємо все необхідне для життя. І сам факт молитви привчає наше серце до того, що ми не владні над усіма обставинами і все, що ми отримуємо, – це просто дарунки Господні для нас. Саме тому молитви були такими цінними для єврейського народу, про них постійно говорив Спаситель Ісус Христос, і Церква приділяла їм велику увагу. Суспільство, яке не привчене молитися, приречене на

черствість і байдужість, адже воно починає вірити, що всі здобутки, які воно має, – це плід його зусиль і вправності.

Пробувши день серед бандитів, Ілай разом із Соларою утікає. Свій вчинок він мотивує великою місією, яку на нього поклав Бог. На питання, звідки він знає, що це – воля Божа, Ілай відповідає, що він просто почув голос, а пізніше зрозумів це із Книги, яку читає кожен день. І саме читаючи Слово, він усвідомив, що цей скарб потрібно донести до узбережжя і видрукувати, щоб інші люди могли читати й розуміти Слово Боже. Тому він і обрав собі девіз: «Це мене не стосується».

Проте в ключовий момент, коли його новим друзям загрожує небезпека й Солара у гніві виказує Ілаєві, що його Книга нікому не потрібна, бо не може спасти людей, відбувається злам у свідомості героя. Після роздумів він приймає рішення втрутитися в ситуацію і допомогти тим, хто потребує його допомоги. Він пояснює дівчині, що тривалий час читав Книгу, та за обставинами забув, що вона вчить не просто знати істину, а жити істиною, не просто вірити в те, що каже Книга, а своїм життям показувати віру, не просто читати, а жити тим, що прочитав.

Власне, це основний зміст Біблії. Адже вона не просто вчить про Бога, про Істину, про правильне життя, а вчить жити Істиною, стосунками з Богом. Біблія вчить своїм життям показувати дівість і реальність віри в Бога. Вона вчить, як реально жити так, щоб прославляти Бога. І це життя не залежить від того, які обставини навколо тебе, чи ти щось маєш, а чи не маєш нічого. Воно залежить від Бога і має підпорядковуватися лише Богові.

Саме такої простої істини бракує сучасному суспільству, яке сконцентровує всі свої зусилля на досягненні матеріальних благ, забуваючи, що люди – це духовні сутності, сенс і якість життя яких залежать від духовної складової, від взаємин із Богом. Сьогодні ми не хочемо навіть задумуватися, що може настати момент, коли всі наші здобутки згорять і ми залишимося нічи й босі, із тим мізерним багажем нашої «духовності», про яку згадуємо чи не в останню чергу...

Вступивши у двобій із головою, Ілай отримує серйозне поранення, проте встигає дійти до омріяного узбережжя і продиктувати з пам'яті всю Біблію. І виконавши те, що на нього поклав Бог, спокійно помирає. Хоч фінал не звично щасливий, він не викликає суму. Адже глядачі розуміють – саме для цього жила людина. Жила й не боялась смерті за свої переконання. У цьому був сенс його життя і вчинків, якими наповнене це життя. І перед глядачами постає німе питання – а чим наповнене наше життя і чи готові ми принести його в жертву за свої переконання? І якими повинні бути ці переконання, щоб людина могла віддати своє життя заради них?

Це питання стоїть сьогодні перед кожним. Чи є в нас переконання, які мають вічну цінність? Що в цьому мінливому світі може бути цією цінністю? Чи вірую я в силу Божого Слова, демонструючи свою віру своїми вчинками?

Після перегляду цієї кінострічки виникає питання: що залишиться після нас? Чи будуть наші діти довіряти Книзі так, щоб були готовими віддати своє життя за неї? Який приклад подаю я своїм життям тим, кого Бог поставив біля мене?

Єдина Книга, яка змінює життя людей і відкриває їхнє справжнє призначення, – це Біблія, яку Сам Бог подарував людям, щоб вони могли привести своє життя до ладу...

Олег БЛОШУК.

Храм Ірода

Один із атрибутів Бога, тобто одна з лише Йому притаманих якостей, – святість, абсолютна відокремленість від зла, гріха й неправди в мотивах, словах та вчинках.

Розмірковуючи про святого Бога, ми чи не найперше згадуємо про Його святу справедливість. Бо ж святий – це той, хто поводить правильно за будь-яких обставин. Ми, люди, досягати абсолютної святості не можемо, критерії нашої оцінки справедливості недосконалі. Однак Божа справедливість полягає не лише в абсолютному покаранні грішника. При такому погляді не було б історії землі. Його справедливість спрямована на те, щоби виявити неправду, очистити її і замінити правдою.

У царині культури так уже повелося, що виживали ті, хто умів пристосуватися до обставин. А тих, хто вів свою лінію, не бажав бути підлабузником, просто не помічали. І. С. Баха «призачули» на 80 років, хоча він зробив справжню революцію в музичному мистецтві. А Веделя взагалі викреслили з мистецтва завдяки царській сім'ї. Російський художник А. Іванов, відмовившись догоджати своїми полотнами дворянству, просто доживав віку в Італії...

Є й інші, «позитивні», приклади, проте від того не менш сумні. Коли мітці починали догоджати сильним світу цього, на цьому будуючи свою кар'єру, їхні твори були популярними, проте лише короткий час. Адже їх писали, щоб «поскотати слух». Наприклад, усі пам'ятають Сальєрі

не через його творчість, а лише через легенду, пов'язану із Моцартом (хоча Сальєрі був придворним композитором). Генріх Сенкевич написав безліч творів, проте вершиною його творчості став роман «Камо грядеши», а всі твори відверто заангажовані та сполонізовані.

Прикладів багато. Та уважний читач може запитати: а до чого тут Бог? Річ у тім, що здатність творити – це та іскра Божа, той дарунок, який Бог дав людині. Тому мистецтво найперше повинне бути спрямоване на прославлення Бога. У гіршому випадку – на возвеличення чогось справді цінного й важливого в житті людей. Мистецтво, яке цього не робить, приречене на крах.

Одним із таких витворів мистецтва, який перестав відтворювати задум Божий, був храм царя Ірода I в Єрусалимі. Саме його історія – яскравий приклад того, що Бог пильнує, аби Його Ім'я не було осоромлене...

Ірод, який прийшов до влади за допомогою інтриг і дружби із римськими імператорами, за походженням був іудеєм. Тобто не походив навіть із вибраного народу. Тому, здобувши владу, він всіляко «задобрював» єврейський народ, бажачи таким чином зміцнити свої позиції. Одним із таких кроків стала розбудова Єрусалимського храму.

Храм, будучи центром поклоніння Богу, переживав свої злети й падіння. Його руйнували і відтворювали, розбудовували і занедбували. Але він завжди залишався головною святинею ізраїльського народу.

І от Ірод, бажачи прославитися, почав своїм коштом розбудовувати храм, намагаючись вивести його на рівень



грецьких чудес. Понад 40 років він вдосконалював цю будівлю. Робота була завершена 64 року. Побутувала навіть приказка: «Хто не бачив храму Ірода, той не бачив справді величної будівлі». Для реконструкції храму використовували найкращі матеріали, сила-силенна золота, новітні технології того часу.

Споруда, немов велетенські сходи, підіймалася до вершини, яку вичає, власне, храм. Увесь комплекс милував око, саяв у променях південного сонця і вабив погляди ще на далеких підступах до Єрусалима. Учні Ісуса Христа вказували на цю велич і красу Спасителю, сповнені гордості за таке місце поклоніння Богу. Але Ісус ошелешив їх відповіддю: «... не залишиться і каменя на камені...» (Мр. 13:1-2). Ці слова були настільки несподіваними, що учні просили Ісуса пояснити Його відповідь.

Це повинно було статися, тому що храм перестав відігравати ту роль, з якою Соломон починав будувати його. Його призначення – бути місцем поклоніння Богу, а

не гордості змногого досягнення. Він мав стати місцем справедливості й жертви за гріх, проте перетворився на місце, в якому засудили Спасителя світу. Він мав бути місцем, де язичники могли б знайти віру в Бога, натомість та частина храму була перетворена на базар, де торгували тваринами й міняли гроші. Він мав бути місцем присутності Божої, а перетворився на місце, де панували закони і правила, які не допомагали зрозуміти милість, справедливість і праведність Бога. Храм перетворився на місце порожньої «побожності», святиню, де люди не могли знайти справжньої святості.

Саме тому Ісус і пророкував, що храм буде зруйновано. Адже в Божому плані немає місця речам, які, використовуючи Божий авторитет, будуть досягати своїх цілей. Минувло близько 40 років, і Боже Слово справдилося. Під час облоги Єрусалима римськими військами імператор Тит дав наказ воїнам не руйнувати храм. Проте, почувши, що в храмі зберігаються небачені скарби, легіонери ввірвалися у

храм. А оскільки в ньому не було вікон, адже освітлювала його менора – семи-свічник, що символізував Боже світло для людей, то воїни входили зі смолоскипами. Виникла пожежа, і дерев'яна споруда дуже швидко згоріла.

Пізніше камені із храмових будівель узяли на будівництво нової частини міста. А після війни 135 р. усі споруди, що залишилися, остаточно зруйнували, розкидавши камені або вивізи їх для будівництва інших поселень. Сам храм перетворили на місце поклоніння Зевсу. Відтак храм як центр єврейської культури і поклоніння Богові перестав існувати взагалі.

Апостол Павло якось сказав: «Не обманюйтесь, Бог осміяним бути не може. Бо що тільки людина сіє, те саме й пожне» (Гал. 6:7). Цей духовний принцип лежить в основі всіх учинків та діянь. Його не можна обійти. Тим більше в сферах, які безпосередньо спрямовані на виявлення Божих істин у цьому світі.

А ще цей принцип діє у житті кожної людини. І не потрібно дивуватися, якщо ви починаєте пожнати якісь погані плоди в житті. Значить, ви їх сіяли. Це стосується ненависті, байдужості, розбещеності, обману та інших речей, якими буває наповнене наше життя. Це лише врожай усього того, чим наповнене наше серце.

І, як і храм, ми можемо почати виконувати свою «функцію» – відображати Божий характер на землі, коли концентруємося на Ньому й налаштуємо своє серце на виконання Його заповідей. Але, і це найголовніше, – коли в серці, як і в храмі, живе Господь, тоді все стає на свої місця, адже Він Сам показує, що і як має бути, і Він Сам пильнує за тим, щоб усі сфери нашого життя були пронизані Його Світлом.

Храм Ірода – не єдиний зразок із царини архітектури чи мистецтва, через який Бог виявив Свою святість. Але найважливіше – не повторити його історії у своєму житті...

«Слово вчителю».



Привід для роздумів про вічність виникає при розлуці з близькими, коли могила назавжди ховає від нас дорогу людину. Ніхто не застрахований від цієї гіркої долі. Кладовище — саме те місце на світі, де людина особливо гостро відчуває безглуздість смерті. З камінних плит з печаллю дивляться на вас люди, які вже ніколи не повернуться в це життя. Серед тих, що спочили, не лише люди похилого віку. Чимало молодих і навіть дітей. Лаконічні написи «любимо й пам'ятаємо» не можуть повністю втішити, не можуть розв'язати філософську загадку смерті. Адже незабаром і нам належить зайняти місце в землі сирій...

Людина і вічність

Наше життя чудове і жакливе одночасно. Воно схоже на Венеру Мілоську, трохи вродливу, трохи потворну. Звідки це безглузде поєднання красивого і потворного, доброго і злого, живого і мертвого?

На ці запитання відповідає Біблія. Усі ці божевільні протиріччя обумовлені відступництвом людини від Бога. Якщо чарівність світу нагадує про любов і милосердя Боже, то зло і смерть — про відхід людини від Нього. Праведні люди хворобливо сприймають ці протиріччя, вони бажають радісного, чистого, плодотворного вічного життя.

У 39-му псалмі описана надія царя Давида на вічне життя. Він не був хворим чи немичним старим. Він не страждав від бідності чи самотності. Будучи пророком, він не виражав даремних сподівань. Він прагнув не до смерті, що було б патологією, а до незрівнянно кращого життя, життя у вічності. І в цих сподіваннях він не був самотнім.

Христос потішав: «... забери вас до

Себе, щоб де Я — були й ви» (Ів. 14:3). Апостол Петро звичав: «... я незабаром повинен покинути оселю свою, як і Господь наш Ісус Христос об'явив був мені» (2 Петр. 1:14). Апостол Павло зізнавався: «... маю бажання померти та бути з Христом, бо це значно ліпше» (Фил. 1:23). Учень апостола Івана мученик за віру Полікарп Смирнський говорив: «Я палаю бажанням померти... нехай мене перемелють зуби звирів, щоб мені стати чистим хлібом Христовим».

Таким чином, бажати небесного і мріяти про нього — цілком нормально для віруючої людини.

«Пильнувати я буду дороги свої, щоб своїм язиком не грішити, накладу я вуздечку на уста свої, поки передо мною безбожний» (Пс. 39:2). Давид відчував себе воїном, який без відпочинку веде найтяжчу боротьбу — боротьбу з самим собою і прагне найскорішого її закінчення. На це вказують слова: «пильнувати я буду... накладу я вуздечку на уста свої. Цей вид суворої

боротьби знайомий навіть далеко не релігійним людям. За 400 років до Р. Х. Платон писав: «Перемога над собою — найперша і найкраща з перемог». Однак він міг лише бажати її досягнення. Не секрет, що цей мудрець схвалював речі, які суворо засуджувало Писання як мерзоту перед Богом.

Справді віруюча людина ще гостріше відчуває свою невідповідність Божим стандартам. Їй докоряє совість за кожен вчинений гріх. Вона закликає її до боротьби з гріховними нахилами: «Я сказав: «Пильнувати я буду дороги свої, щоб своїм язиком не грішити, накладу я вуздечку на уста свої, поки передо мною безбожний».

Мине майже тисяча років, і апостол Яків скаже, що найтяжчою для нас є стриманість в словах: «Коли хто не помиляється в слові, то це муж досконалий, спроможний приборкувати й усе тіло» (Як. 3:2).

На небесах діти Божі будуть звільнені від тягарів грішного тіла, і лише тоді завершиться виснажлива боротьба з гріхом. Вони будуть володіти святим тілом, подібним до тіла Ісуса Христа. А в досконалому тілі не буде ніякої боротьби з пристрастями.

Якщо придивитися до життя Давида, то не можна не помітити, як багато йому довелося пережити. Його переслідував цар Саул, йому довелося провести кілька років в поневіряннях. Іноді Давид зазнавав поразок у битвах. Його зраджували друзі. Він рано втратив найкращого друга. Його рідний син Авесалом підняв проти нього бунт. Давид помилявся і грішив. Але Давид мріяв про вічність тому, що в її словнику відсутні слова «невдача», «помилка», «смуток». Там всі щасливі, вродливі, сильні, обдаровані. Як же не прагнути вічності?

Вічне життя не має часових обмежень. Небожителі не носять годинників на руках і не накопичують грошей на чорний день. Там нікуди не поспішають і нікуди не запізнюються. Там насолоджуються вічністю. Такого життя варто прагнути!

Земне життя суєтне. «... Тільки марнота сама — кожна людина жива! У темноті лиш ходить людина, клопочеться тільки про марне: громадить вона, та не знає, хто звозити буде оте!» (Пс. 39:6-7). Филип Македонський захотів зупинитися в красивому місці, але дізнався, що там немає трави для в'ючного осла. Він сказав: «Ось наше життя: живемо так, щоб осла було до смаку!». І справді, чимала частина життя середньостатистичної людини витрачається марно. Третину життя кожен з нас проводить у сні. Третину — у сім'ї, школі, інституті. Третину життя ми працюємо. П'ять років теревенимо ні про що, три роки жуємо... на творчість часу зовсім не залишається. Нерідко в людях безповоротно гинуть таланти, тому що наша світобудова не забезпечує застосування всіх здібностей. На базарах торгують вчителі, лікарі, інженери — не тому, що торгівля — це найкращий спосіб самовираження. Просто діватися нікуди... Слово «марнота» влучно передає малозмістовність земного буття. Люди, наче примари, живуть на землі лише мить, не знаючи, кому відстануть їх нажиті працею (або обманом) маєтки.

Вічне життя — це життя, наповнене великим і неминучим смыслом. Ми будемо судити ангелів і світ. Ми будемо співправителями Христа в майбутньому всесвіті. Жодна секунда вічності не промайне марно. Ніхто і ніколи не пожаліє, що опинився на небесах!

Ми прагнемо вічності, тому що земне

життя супроводжується Божою карою за гріх. Гріх — це злочин проти Божих заповідей, а отже, проти Нього особисто. У вічності ми будемо досконали і безгрішні. Більше того, Писання запевняє, що ми будемо подібні до Христа. А там, де нема злочину, нема й покарання. Ось чому віруючі мріють про вічність!

Ми прагнемо вічності, тому що земне життя — це втомлива мандрівка. «Вислухай, Господи, молитву мою, і почуй благання моє, не будь мовчазний до моєї сльози, бо приходить ко в Тебе, мандрівник, як батьки мої всі! Відверни гнів від мене — і я підкріплюся, перше ніж відійду, і не буде мене!» (Пс. 39:13-14). «Приходько», «мандрівник», «відійду» — цими словами підкреслюється ідея скорботності земного поневіряння. Небеса — це дім відпочинку від земних переживань.

Христос вчив, що ангели радіють за тих, хто стає на дорогу, що веде до неба. Ще більше радіють вони за тих, хто неба досяг. Вічність — наш рідний дім, місце радісних, корисних, несподіваних зустрічей і спілкувань. Людина, що не прагне вічності, цим показує, що не дорожить нею, а отже, і не належить Господу. Такий стан гідний найгілшого співчуття. Воно повинно стати приводом для серйозної стурбованості — чи все гаразд із моїм серцем?

Еталонним ставленням до вічності повинні служити слова апостола Павла: «Знаємо бо, коли земний мешкальний намет наш зруйнується, то маємо будівлю від Бога на небі — дім нерукотворний та вічний. Тому то й зітхаємо, бажаючи приодягтися будівлею нашою, що з неба» (2 Кор. 5:1-2). Іншого ставлення до вічності не повинно бути!

Віктор РЯГУЗОВ.
Пастор.

Стародавній культ богородиці

Як стародавній культ богородиці став невід'ємною частиною християнської традиції

Культ богородиці — один з найстародавніших культів на планеті. Ще за дві тисячі років до нової ери погани співали в своїх храмах: «Пресвята богородице, спаси нас!», звертаючись до головної богині стародавнього Шумера — Іннані (це ім'я в перекладі з давньошумерської звучить як «цариця небесна», «владчиця небес»).

Саргон (точніше: Шару-Кіну) — засновник першої на землі могутньої Шумерської імперії і Аккади (приблизно 2350 років до н. е.), що стала потім великою Вавилонією, насаджував культ «цариці небесної», і його мати відіграла роль «високої жриці» Іннанні, або Іштар (Астарті).

Одним з найяскравіших прикладів того, що вавилонське поганство дійшло до наших днів, — культ Діви Марії в сучасних номінальних церквах, який замінив культ матері-богині. Легенда про богоматір і немовля була добре відома в стародавньому Вавилоні. Багато пам'яток зображають матір-богиню Серамиду, що тримає на руках дитину Таммуза.

Коли вавилоняни були розпоршені по всьому світу, вони рознесли з собою культ богоматері і немовляти. Це пояснює, чому багато народів поклонялися матері й дитині в тій чи іншій формі задовго до того, як Істинний Спаситель Ісус Христос народився в цей світ.

У різних країнах, де був поширений цей культ, мати й дитина називалися по-різному: давні німці поклонялися діві Герті з немовлям на руках. Скандинави називали її Дізою і також зображали з дитиною. Етруски називали її Нутрією. Серед друїдів Вірго-Патітура шанувувалась як «матір Божа». В Індії вона була відома як Індрані, яка також зображувалась з дитяком на руках.

Китайці називали свою матір-богиню Шінгму, що означає «свята мати». Її зображали з немовлям на руках і променями слави навколо голови. Коли католицькі монахи-місіонери в Середні віки проникли в Китай, на свій величезний подив вони виявили велику кількість

скульптур, ідентичних статуям Діви Марії. Вони пояснили цей факт по-своєму: нібито Марія, мати Ісуса, приходила з проповіддю в Стародавній Китай, тому китайці зберегли пам'ять про неї і поклонялися її зображенню. Однак історики й археологи спростували цей міф ще в XIX столітті: виявилось, що ці зображення «богородиці» були виготовлені ще за 1000 років до Різдва Христового.

Грекам мати-богиня була відома як Афродита або Церера. Шумерам — як Нана. Стародавнім римлянам — як Венера чи Фортуна, а її дитя називали Юпітером. В Індії досі поклоняються матері й дитятку, названими як Девакі і Крішна. У цій країні також багато храмів на честь Ізі — «великої богині» і її сина Ісвари, де їм поклоняються вже багато віків.

В Азії мати була відома як Кібела, а її син — як Діоніс. Її називали дружиною Ваала, непорочною «царицею неба», яка народила без зачаття.

Як відомо з Біблії, коли ізраїльтяни відійшли від Бога, вони також осквернилися цим поклонінням богоматері: «І покинули вони Господа, та й служили Ваалові та Астартам» (Суд. 2:13). Причому таке відступництво повторювалося неодноразово. «А ізраїлеві сини й далі чинили зло в Господніх очах, і служили Ваалам та Астартам, і богам арабським, і богам сидонським, і богам моавським, і богам аммонських синів, і богам филистимським. І покинули вони Господа, і не служили Йому» (Суд. 10:6). «І кликали вони до Господа та говорили: «Згрішили ми, бо покинули Господа та й служили Ваалам та Астартам. А тепер урятуй нас із руки наших ворогів, і ми будемо служити Тобі» (1 Сам. 12:10). «І сталося на час Соломонової старости, жінки його прихилили його серце до інших богів; і серце його не було все з Господом, Богом, як серце його батька Давида. І пішов Соломон за Астартою, богинею сидонською, та за Мілкомом, гидотою аммонітською» (1 Цар. 11:4-5).

Один з титулів цієї богині — «цариця неба». Вони робили «для неї жертвни

калачі з її зображенням» і виливали «її литі жертви» (Єр. 44:19). Пророк Єремія неодноразово викривав Божий народ за поклоніння «богині неба», але вони гостро сприймали його попередження.

В Ефесі «велика мати-богородиця» була відома під іменем Артеміди (Діана). Храм, присвячений їй в цьому місті, був одним із семи чудес стародавнього світу.

Біблія розповідає, що в цьому місті апостол Павло зіткнувся із сильним противом прихильників культу Артеміди (Дії, 19-й розділ). Вони зібрали проти християн величезний натовп і близько двох годин кричали: «А коли розпізнали, що юдеянин він, то злилися всі в один голос і години зо дві гукали: «Артеміда ефеська велика!». А як писар міський заспокоїв народ, то промовив: «Мужі ефеські, яка ж то людина не знає, що місто Ефес — то храмовий доглядач Артеміди великої й її образу, упалого з неба?» (Дії 19:34-35).

Остаточно культ, переданий Вавилоном багатьом народам, утвердився в Римі і всій Римській імперії. Якраз в той період, коли поклоніння богині-матері було в розпалі, на землю прийшов істинний Спаситель — Ісус Христос. Його народила скромна єврейська дівчина Маріам (Марія). «А Ангел промовив до неї: «Не бійся, Маріє, — бо в Бога благодать ти знайшла! І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породиш, і даси Йому ймення Ісус» (Лк. 1:30-31).

Відомо, що Марія, мати Ісуса, була скромною посвяченою і благочестивою, особливо вибраною для втілення нашого Спасителя жіноцю. Однак жоден апостол, ані Сам Ісус ніколи навіть не натякали на ідею поклоніння Марії. Британська енциклопедія стверджує: «Упродовж перших століть церкви не надавали ніякого значення Марії взагалі». До часу імператора Костянтина (початок IV ст.) ніхто не шанував Марію як богиню.

«Її треба поважати, але ніхто не повинен поклонятися Марії», — говорив

святитель Єпіфаній Кіпрський, який викривав деяких християн із Фракії, Аравії та інших місць у поклонінні Марії. Однак через небагато років офіційна Церква Римської імперії не лише заохотила до поклоніння Марії, але й визнала таке поклоніння офіційною доктриною на Вселенському соборі в Ефесі в 431 році.

Який парадоксальний збіг! Це сталося в «рідному» місті Артеміди, де їй поклонялися з первісних часів! Вплив поганства на ривення собору цілком очевидний. Церковні лідери Ефесу прикинули, що коли дозволити людям дотримуватися повір'їв і «традицій батьків» поклонятися богині-матері, то можна придбати більше послідовників. Тільки ім'я богині Артеміди замінили на Марію. Таким чином, через три століття культ богоматері був відновлений.

Це було нечесним обманом як щодо відданих християн, так і щодо поган. Християн змушували поклонятися богині-матері замість Бога-Отця, а погани продовжували поклонятися Артеміді-Марії, думаючи, що стали християнами. Те, про що проповідував на цьому місці апостол Павло, втратило всякий зміст.

В Єгипті матір-богиню називали Ісіді, а її немовля — Гором. Спільним для релігійних пам'ятників Єгипту було зображення дитятка Гора, що сидів на колінах своєї матері. Один із титулів, яким величали богиню Ісіді, — «матір божа». Пізніше цей титул Марії приписали олександрійські теологи. Образ матері-богині з немовлям на руках настільки сильно вкоренився в поганській свідомості, що, як свідчать історики, стародавній образ Ісіді з немовлям керівництвом Церкви остаточно затвердило як зображення Діви Марії і Христа. Статуї Марії та Ісіді практично не відрізнялися. Більше того, щоб нових статуй Марії не робили, скульптури Ісіді просто почали вважати статуями Марії. Ісіді звичайно зображували стоячою на півмісяці із зірками навколо голови. Саме таку «Марію» тепер можна побачити в храмах сучасної Європи.

Святе Писання ясно говорить, що є лише один Посередник між Богом і людьми — «людина Христос Ісус, що дав Самого Себе на викуп за всіх» (1 Тим. 2:5-6). Однак тепер ортодоксальна Церква навчає, що і Марія є «посередницею». Молитви Діви Марії відіграють важливу роль в релігійному обряді.

Для багатьох може видатися неймовірним, але багато так званих «молитов» до Марії із богослужбових книг — це ніщо інше, як плагіат із давніх богородичних культів матері-землі, Кібели, Ісіді, Астарті і т. д. Щоб у цьому перекоонатися, досить лише розгорнути книгу з античної історії.

Нині в храмах люди часто співають: «Пресвятая богородице, спаси нас!». По-перше, слово «пресвятая» ставить Марію вище за Самого Бога. По-друге, у Бога не було матері. По-третє, ніхто не може спасти, окрім Бога! По-четверте, слово «богородиця» у Святому Письмі не вживається. Звичайно ж, Марія була матір'ю Ісуса, але тільки лише в смислі Його людської природи. Початкове значення титулу «мати бога» зводилося до наступного: воно стверджувало славне становище матері. Саме так багато номінальних християн і навчені думати про Марію! Осліплені цим культом, вони споруджували тисячі храмів і каплиць на честь «богородиці» Марії.

Але сучасний культ Марії не має ніякого відношення до матері Господа нашого Ісуса Христа. Це культ поганського походження. Більше того, Сам Бог у Своему Слові суворо застерігав: «Хай не буде тобі інших богів при Мені! Не роби собі різьби й усякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що в воді під землею. Не вклоняйся їм, і не служи їм» (5 М. 5:7-9). Господь Ісус сказав: «Господеві Богів! Своєму вклоняйся і служи Одному Йому» (Мт. 4:10). А апостол Іван закінчує своє перше послання словами: «Дітоньки, бережіться всіх ідолів!» (1 Ів. 5:21).

На жаль, людські перекази і поганські забобони змушували людей, що вірують в істинного Бога, відступати від чистих слів всупереч «здоровому вченню» Святого Письма. «Настане бо час, коли здорової науки не будуть триматися, але за своїми пожадливістю виберуть собі вчителів, щоб вони їхні вуха влещували. Вони слух свій від правди відвернуть та до байок нахилияться» (2 Тим. 4:3-4).

Станіслав ВІТЮКОВ.
За матеріалами «Прапор Христа».



Матеріальне прокляття людства

Німецькі вчені недавно опублікували цікаві дані: за останні 50 років німці стали в середньому на 400 відсотків багатшими, а кількість нещасних людей, що страждають на депресію, зросла на 38 відсотків.

Генрі Форд став найбагатшою людиною у світі завдяки реформі автомобільного виробництва. Його успіхи надихнули багатьох талановитих підприємців на створення величезних брендів: Cadillac, Chevrolet, Buick, Dodge. Нові автомобілі буквально заповнили Америку. Через деякий час настав момент, коли продаж автомобілів різко впав. Ринок наситився.

І справді, навіщо комусь потрібне нове авто, якщо чудово їздить старе? Навіщо витрачати гроші? Зіткнувшись з проблемою збуту, геніальні маркетингові придумали нове хитромудре рішення: вони почали навіювати власнику старих автомобілів почуття неповноцінності.

Виробники автомобілів почали щороку випускати все нові й нові моделі. Їх успіх надихнув підприємців інших галузей: одягу, косметики, взуття... І понеслася душа в рай... Точніше, в пекло.

Часто можна побачити, з яким презирством неосвічені, зодягнені в модну одягу підлітки дивляться на дитину, яка не може дозволити собі таку розкіш. Зверніть увагу, двічі на

рік виробники одягу випускають нові колекції. Експерти, дизайнери щоразу повторюють нам: «У цьому сезоні буде модним зелений колір».

Для чого це робиться? Цей хитрий прийом створений для збільшення збуту. Люди, що придбали минулого року таку саму одягу, але червоного кольору, почуватимуться дискомфортно.

Транснаціональні корпорації маніпулюють свідомістю простодушного споживача, випускаючи постійно нові девайси, одягу і т. д. Вони витрачають на рекламу 500 млрд. доларів на рік. Цих грошей достатньо, щоб зробити людство щасливим. Це величезна кількість грошей! Скажімо, для вирішення проблеми голоду на землі необхідно витратити всього 50 млрд. доларів на рік.

Головна біда полягає не в тому, що нам постійно треба викидати хороші речі, тому що вони вийшли з моди. Трагедія людства — невинуваті очікування. Купивши новий автомобіль, людина тішиться дуже короткий час. Якщо наступного дня її друзі придбають авто крутіше, ніж у неї, — ця втіха обмежиться лише одним днем.

Багато з нас більше тягнуться до нових модних речей і, самі того не зауважуючи, стають нещасливими. Щурячі перегони перетворили життя на суцільне пекло, на абсолютне безглуздя.

Пора вирватися з цього кола. Бог дарує нам свободу.

Випадковість чи закономірність?

Один з інститутів США вивчив родовід п'яти поколінь людей за 150 років життя. Макс Джукс був атеїстом і жив 150 років тому. Він одружився з аморальною жінкою. Їх нащадками стали 1260 чоловік, з яких: 310 померли у злиднях, 150 були злочинцями, семеро виявилися вбивцями, 100 — п'яницями, половина жінок стали повіями.

Натомість Джонатан Едвардс, проповідник, філософ, одружився з благочестивою дівчиною. Його нащадки — 1394 осіб, з яких: 13 були президентами коледжу, 65 — професорами у навчальних закладах, троє — сенаторами, 30 — суддями, 100 — адвокатами, 60 — лікарями, 60 — письменниками, один став віце-президентом США, 80 — державними службовцями та 295 — губернаторами.

Так по-різному склалися долі п'яти поколінь людей. Чи догадуєтеся ви, чому?

Михайло ШЕРІН.



Церква «ГОЛГОФА»
м. Львів, вул. Скрипника, 2-а (р-н Сихів)

НЕДІЛЯ — 10, 18 год.
СЕРЕДА — 19 год. (молодіжне служіння)
ЧЕТВЕР — 18.30.

Церква «ВІФАНІЯ»
м. Львів, вул. Жовківська, 8 (р-н Підзамче)

НЕДІЛЯ — 10, 18 год.
ПОНЕДІЛОК — 19 год. (молодіжне служіння)
СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.





ВІРУЮ
УВАГА

Щонеділі о 8:00 та о 16:00
ДИВІТЬСЯ
християнську телепередачу «Вірую»
на каналі ТРК «3-студія»
Стежте за програмою телепередач

Християнська церква
www.bethesda-church.org



Богослужіння відбувається:
Неділя - 11:00
Середа - 18:30

За адресою: м. Львів,
вул. І. Блажневич, 14 (уч. № 52)
Чекаємо вас!

Неможливо навчити інакше

Часом ми стикаємося зі стражданнями, в яких не бачимо жодного сенсу. Мені спадає на думку один чоловік з хворобою Альцгеймера. Його дочка намагалася опікуватись ним, але її серце щоденно рветься на частини при вигляді тієї оболонки, яка колись була її батьком. А що вже говорити про дітей з низьким рівнем розумового розвитку? Така дитина, на яку затрачається багато годин дороговартісного професійного догляду, може прожити довге життя, нерухомо пролежавши на ліжку, будучи не в змозі ні говорити, ні усвідомлювати, що відбувається навколо.

«У чому смисл їх життя? Чи має воно хоч якесь значення?» — запитував себе лікар Юрген Трогіш — педіатр, що працював з дітьми із серйозними розумовими відхиленнями.

Протягом багатьох років лікар Трогіш не міг знайти відповідь на це запитання, поки одного разу не організував навчальний курс для нових асистентів. Наприкінці річного навчання він попросив своїх учнів заповнити анкету. Серед інших запитань було таке: «Що змінилося у вашому житті після того, як ви почали приділяти увесь

свій час інвалідам?». Ось деякі відповіді:

— Я вперше в житті відчув, що займаюся чимось насправді важливим.

— Я бачу, що тепер можу робити те, на що раніше вважав себе нездатним.

— За час, проведений тут, я завоював любов Сабіни. Отримав можливість присвятити себе догляду за інвалідом, а тепер взагалі не вважаю її інвалідом.

— Тепер я більше чутливий до страждань людей. Вони викликають в мене бажання допомогти.

— Це змусило мене переосмислити, що ж насправді важливо в цьому житті.

— Я став терплячим. Мої власні дрібні проблеми вже не здаються настільки суттєвими, і я навчився сприймати себе таким, яким є, зі всіма своїми недоліками. Але найголовніше — я навчився оцінювати маленькі радощі життя.

Прочитавши відгуки, лікар Трогіш зрозумів, що це — відповідь на його запитання. Смысл страждань цих дітей полягав у зміні життя інших людей, що одержували уроки, які б їм не могла надати жодна з найдосконаліших освітніх систем.

Ф. Я.

Телепрограму «Вірую» дивіться в Інтернеті на viru.u.at.ua, YouTube, CNL-Україна, у кабельних мережах і в цифровому форматі на телеканалі РАІ (вікторок, четвер і субота о 17-й годині).
На CNL-Україна і на телеканалі РАІ (вікторок, четвер і субота о 8-й ранку) дивіться християнську телепрограму «Одвічні істини».



ЗАПРОШУЄМО на служіння в церквах християн віри євангельської: Івано-Франківська область:

БУРШТИН, вул. Міцкевича, 28; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
КОСІВ, вул. Горбового, 8; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 18 год.;
КАЛУШ, вул. Козоріса, 20; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
КОЛОМІЯ, вул. Верещинського, 9; НЕДІЛЯ — 10, 14 год., СЕРЕДА — 18 год.;
КОЛОМІЯ, церква «Віфлєм», вул. Майданська, 1а; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 18 год.;
КОРШІВ, вул. Шевченка, 5; НЕДІЛЯ — 10.30, ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
НАДВІРНА, вул. Вагилевича, 16; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., СЕРЕДА — 19 год.;
РОГАТИН, вул. Богуна, 2; НЕДІЛЯ — 10 год., ЧЕТВЕР — 19 год.;
РОЖНЯТІВ, вул. Шевченка (біля базару); НЕДІЛЯ — 9.30, СЕРЕДА — 18 год.;
ТЛУМАЧ, вул. Винниченка, 42; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА — 20 год.;
СТЕЦЕВА Снятинського р-ну, вул. Миру, 2-б; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
УТОРОПИ, вул. Центральна; НЕДІЛЯ, П'ЯТНИЦЯ — 10 год., СЕРЕДА, СУБОТА 17 год.

Львівська область:

РАДЕХІВ, вул. Рильського, 1; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ВЕЛИКІ МОСТИ, вул. Шевченка, 28; НЕДІЛЯ — 10 год., ПОНЕДІЛОК, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ПЕРЕМІШЛЯНИ, вул. Галицька, 15; (Дім побуту); НЕДІЛЯ — 14.30 год.;
ЧЕРВОНІ ГРАД, вул. Ключівська, 18-а; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., ВІВТОРОК — 18.30 год.;
СОКАЛЬ, вул. Леонтовська, 15; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
СОСНІВКА, вул. Лісна, 5-а; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год., ВІВТОРОК — 19 год.

Хмельницька область:

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ: вул. Березнева, 5; НЕДІЛЯ — 9, 15 і 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
вул. Миру, 92 б; НЕДІЛЯ — 17 год., ЧЕТВЕР 18 год.;
ЛЕТЧИВ, вул. І. Франка, 35/1; НЕДІЛЯ — 10 год.;
НЕТИШІН, вул. Шевченка, 6; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ВІВТОРОК — 19 год.;
ВОЛОЧИСК, вул. Незалежності, 46;
НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ:

Нігінське шосе, 8-а; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ПОНЕДІЛОК, СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Молодіжна, 16; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА — 18 год.;
пр. Амбулаторний, 14-а; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., ВІВТОРОК, СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Драгоманова, 4; НЕДІЛЯ — 9, 12 год., ЧЕТВЕР, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
ГОРОДОК, вул. Індустріальна, 2; НЕДІЛЯ — 10 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
ІЗЯСЛАВ, вул. Рози Люксембург, 4; НЕДІЛЯ — 10, 17 год., П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
СЛАВУТА, вул. Михайлова, 27; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 18 год.;
вул. Паперника, 94; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ЧЕТВЕР — 19 год.

Тернопільська область:

ТЕРНОПІЛЬ: вул. Квітова, 19; НЕДІЛЯ — 10, 18 год.;
вул. Довженка, 4; НЕДІЛЯ — 10, 18 год.;
ШУМСЬК, вул. Вілійська, 12-а; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год.;
БУЧАЧ, вул. Коцюбинського, 2; НЕДІЛЯ — 10 год.;
ЗБАРАЖ, вул. Грушевського, 31; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год.;
ТЕРЕБОВЛЯ, вул. Шевченка, 29-а; НЕДІЛЯ — 10 і 17 год.;
ЛАНІВЦІ, вул. Відродження; НЕДІЛЯ — 10 і 18 год.;
МОНАСТИРИСЬКА, вул. Січ.стрільців, 24 (зал військкомату);
НЕДІЛЯ — 10, СЕРЕДА — 19 год.;
с. ГРИМАЙЛІВ, вул. Лук'яновича, 3; НЕДІЛЯ — 10 год.;
ЗБОРІВ, вул. Козацька, 25; НЕДІЛЯ — 11, 17 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
БЕРЕЖАНІ, вул. Валова, 4; НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 20 год.

Рівненська область:

КОСТОПІЛЬ, вул. Сидорова, 5 б (р-н 5-ї шк.);
НЕДІЛЯ — 10, 18 год., СЕРЕДА, П'ЯТНИЦЯ — 19 год.;
с. ГОЛИШІВ Рівненського р-ну, вул. Молодіжна, 10;
НЕДІЛЯ — 10, 18 год., ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР — 19 год.;

ІТАЛІЯ

Церква «ІСУС СПАСИТЕЛЬ», Viale Giorgio De Chirico, 73, Top Sapienza, Roma,
НЕДІЛЯ — 13.30 год., ЧЕТВЕР — 19 год.; тел. +39 (329) 735-26-92.

Церква «Спасіння Божє»

Неділя: 12:00-14:00 (Богослужіння)
Четвер: 20:00,
П'ятниця: 21:00 (розбір Біблії)
Субота: 18:00 (молитовне служіння)

ESPAÑA. MADRID.
Av. Pablo Neruda 106 Local 5
L1 «Metro» Alto del Arenal,
C-2, C-7 «Renfe» El Pozo

Телефон:
№ 678-292-970

<http://www.salvaciondedios.com>
salvaciondedios2005@hotmail.com

Дорогі друзі! Слухайте

ХРИСТІЯНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

І програма Українського радіо:

ЩОПОНЕДІЛКА
о 21.30 — «Жива надія»

ЩОСЕРЕДИ
о 21.15 — «Новий вимір»

ЩОЧЕТВЕРГА
о 20.40 — «Віра. Надія. Любов»

ЩОП'ЯТНИЦІ
о 21.15 — «Відвертість»

ЩОСУБОТИ
о 20.00 — «Вірую»
о 20.35 — «Людина і вічність»
о 22.45 — «Вірую і знаю»

ЩОПОНЕДІЛКА
о 20.45 на хвилях «Променя» —
передача для дітей «Стежинка»

ЗАПРОШУЄМО на Богослужіння в Івано-Франківській церкві християн віри євангельської:

ЩОСЕРЕДИ — о 19 год.,
ЩОНЕДІЛІ — о 10 та 18 год.,
ЩОПОНЕДІЛКА — молодіжне служіння о 19 год.

Адреса:
м. Івано-Франківськ,
вул. Мочульського, 1
(на Майзлях).

Тел. для довідок
(0342) 78-17-03.



ВІРУЮ

№ 7 (174)
липень 2013 р.
Виходить щомісяця

Засновник — Івано-Франківська християнська місія милосердя «Добрий самарянин»

Газета видається на добровільні пожертвування

Р/р 26002000007923, ПАТ «Укрсоцбанк»,
МФО 300023, код 20559726

Редактор Олег КАРПЮК

Адреса редакції: 76002, м. Івано-Франківськ,
вул. Мочульського, 1;
тел./факс (0342) 50-10-19, факс 50-10-21
E-mail: dobry.samar@gmail.com
Наша сторінка в інтернеті: viru.u.at.ua

Газета віддрукована в Івано-Франківській друкарні «Місто НВ». Обсяг — 1,86 умовного друкованого аркуша. Тираж — 60000 примірників. Замовлення № 923.

Редакція не закликає поділяти погляди авторів.